KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 69 — 1926 | Federated Pressin jäsen. | Lauantaina, kesäk. 13 p. — Sat., June 13th, 1925 | IX Vuosik. — Vol. IX

Yhdysvaltain ylioikeus vahvistanut New Yorkin valtion anarkismilain

Ylioikeus lopullisesti paljastanut suhtautumisensa palkkaorjien oikeuksien polkemiseen ja radikaalisen työväenliikkeen vainoamiseen lain nimessä. Päätös merkitsee valtioitten syndikalismilakien vahvistamista ja Benjamin Gitlowin vankilatuomion voimaansaattamista

Washington. — Maanantaina antamassa päätöksessään Workerspuolueen jäsenen, Benjamin Gitlowin vetoomusjutussa, julisti Yhdysvaltain ylioikeus New Yorkin valtion rikollisen anarkismilain täysin päteväksi ja Yhdysvaltain perustuslain mukaiseksi.

Tuomarit Holmes ja Brandeis olivat erimieltä päätöksessä. Tuomari Holmes esitti vastakkaisessa väitteessään mielipiteen, että Gitlowin toimittamassa "Revolutionary Age" julkaisussa v. 1920 julkaistu vasemmistososialistien vallankumouksellinen manifesti, johon syytös Gitlowia vastaan perustui, ei tarjonnut mitään nykyistä vaaraa hallituksen kukistamisesta väkivalloin.

Benjamin Gitlowin juttu.

Gitlow oli ensimäinen kommunisti, joka joutui syytteeseen New Yorkin valtion rikollisen anarkismilain nojalla. Sosialistipuolueen ehdokkaana oli hänet valittu valtion lainlaatijakuntaan v. 1917 ja seuraavana vuonna hän liittyi vasemmistoliikkeeseen, joka näinä vuosina tempasi mukaansa puolueen vallankumouksellisen aineiston. Hänet asetettiin syytteeseen siitä, että oli "rikollisesti kannattanut, kehoittanut ja opettanut järjestetyn hallituksen kukistamisen ja vallottamisen tarpeellisuutta ja oikeudenmukaisuutta." Syytös häntä vastaan perustettiin sillä, että Gitlow oli yksi Revolutionary Age julkaisun toimittajista, joka lehti oli julkaissut Sosialistipuolueen vasemman siiven manifestin.

Oikeudenkäynti alkoi tammik. 22 p. 1920 tuomari Bartow S. Weeksin oikeudessa. Jutun käsittely oli verrattain lyhyt, valtio tyytyen esittämään syytettyä vastaan todistuskappaleina mainitun vasemmistososialistien manifestin, joitain kirjoituksia Revolutionary Age julkaisusta sekä todistuksia siitä, että Gitlow kuului tuon julkaisun toimitukseen. Syytetyn puolesta johti oikeustaistelua tunnettu lakimies Clarence Darrow, joka perusteli puolustuksen perustuslain takaamalle puhevapaudelle. Darrow väitti lisäksi, että jutussa esitetty vasemmistolaisten manifesti ei rikkonut tämän rikollisen anarkismilainkaan säädöksiä.

Asia meni valamiehistölle helmikuun 5 päivänä ja annettiin Gitlowille tilaisuus puhua valamiehistölle omasta puolestaan. Ohjeissaan valamiehistölle johti tuomari Weeks asian mielivaltaisesti pois puhevapausoikeuksien yhteydestä tulkitsemalla, että kysymys syytetyn puhevapausoikeuksista ei kuulunut tähän asiaan. Tuomarin päätöksen tässä suhteessa käsitetään vaikuttaneen suuresti siihen, että valamiehistö joutui tunnin sisällä tuomaan syytöslausunnon Gitlowia vastaan. Tuomari kiiruhti kiittämään valamiehistöä, lausuen, että "päätöksestänne kuvastuu vilpittömyytenne ja ymmärtäväisyytenne ja on se suuresta merkityksestä sekä koko maallemme että valtiolle." Tämän jälkeen hän määräsi Gitlowin-Tombsin vankilaan odottamaan tuomiota ja kielsi päästämästä häntä takauksella vapaaksi.

Viikko myöhemmin tuomari Weeks langetti 5—10 vuoden vankilatuomion. Samalla otti tuomari Weeks uudelleen tilaisuuden ilmaistakseen puolueellisuutensa saarnaamalla Gitlowille hänen "paheistaan" — jopa arvostellen Gitlowia siitäkin, että hän oli ansainnut $41 viikolta, mutta ei kuitenkaan ollut koonnut huomattavampaa omaisuutta itselleen! Gitlow teljettiin Sing Singin vankilaan ja myöhemmin siirrettiin Dannemoran kuritushuoneelle.

Juttu vedottu ylioikeuteen.

Kun puolustus oli uudelleen järjestetty taisteluun vedottiin Gitlowin juttu New Yorkin valtion korkeimpaan vetoomusoikeuteen. Huhtikuulla 1921 tämä vetoomusoikeus kuitenkin vahvisti tuomion. Tämän vetoomusoikeuden päätös on myöskin sangen poikkeuksellinen yleisiin oikeusmenetelmiin ja lain tulkintaan nähden, varsinkin siinä kohdassa missä vetoomusoikeus tulkitsi, että vaikkakaan vasemmistolaisten manifesti ei sinänsä suoranaisesti kiihota väkivaltaisiin tekoihin, niin kuitenkin "oikeuslaitoksella täytyy olla laajat valtuudet lukemiseen rivien välistä päättäessään mitä oppi todellisuudessa sisältää" ja että kommunistit "olisi pidettävä vastuussa opettaessaan sellaista, jonka heidän tulisi käsittää sisältyvän edustamaansa oppiin ja olevan välttämättömän tekijän päämääränsä saavuttamisessa."

Asia vedottiin edelleenkin Yhdysvaltain ylioikeuteen, Gitlow päästen takuulla vapaaksi ja vasta nyt on sieltä taholta annettu tämä ratkaiseva lausunto New Yorkin vainolain perustuslaillisuudesta.

Isku Amerikan työväenliikkeelle.

Kun käsittää, että samanluontoisia työväen vainolakeja on jo voimassa noin kolmessakymmenessä valtiossa, joko rikollisen anarkismilain tai rikollisen syndikalismilain muodossa, niin arvaa mitä New Yorkin valtion vainolain perustuslailliseksi julistaminen merkitsee tämän maan työväenliikkeelle. American Labor Year Book vuodelta 1921—1922 julkaisee seuraavan luettelon valtioista, joissa tämänlaatuiset sortolait ovat voimassa:

Arizona, Arkansas, Calif. Colorado, Connecticut, Idaho, Illinois, Indiana, Iowa, Kansas, Kentucky, Louisiana, Massachusetts, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, Nebraska, New Mexico, Nevada, New Hampshire, New Jersey, New York, Ohio, Oklahoma, Oregon, Pennsylvania, Rhode Island, South Dakota, Tennessee, Utah, Vermont, Washington, West Virginia, Wyoming sekä Yhdysvaltain alusmaat Alaska ja Hawaii. — Työmies.

Australian ammatti- ja sekatyöläisten konferenssi käsittelee teollisuuksien kansallistuttamista

Adelaide, Australia. — Täällä on koolla ammatti- ja sekatyöläisten konferenssi, jonka yhtenä päätehtävänä on valmistaa koko Australiaa käsittävä suunnitelma, jonka mukaan taloudelliset järjestöt voidaan yhdistää poliittisiin järjestöihin liittoperusteilla. Koolla olevat edustajat ovat sitä mieltä että nyt on sopiva aika panna täytäntöön teollisuuksien kansallistuttamisen, koska nykyään on vallassa työväenhallitus. Edustajat ovat hyvin toivorikkaita voimakkaan ja sopusointuisen liiton luomismahdollisuuksista.

Keskustelun alaisena ovat seuraavat suunnitelmat: (1) Korkeimman neuvoston nimittäminen; (2) Tyynenmeren maitten konferenssi: (3) 44-tuntisen työviikon laillistuttaminen; (4) Tulevat kansainväliset konferenssit.

RANSKAN KOMMUNISTIEN SOTAVASTAINEN TOIMINTA

Pariisi. — Kommunistiedustaja Doriot on ilmottanut, että hän tulee uudelleen tekemään hallitukselle kysymyksiä sotatoimista Marokossa. Hän väittää, että Ranska on varustautumassa satatoimiin riffiläisten alueella.

Erikoinen naisten lähetystö on käynyt pääministeri Painleven puheilla vaatimassa, että Marokon sota on lopetettava. Painleven tämän vaatimuksen "kohteliaasti" hylkäsi.

Ranskan sotavirasto ilmottaa, että kun marokkolaiset kärsivät tappion Tauonautin taistelussa, niin tästä syystä Krim on järjestämässä uutta hyökkäystä, että saisi arvonsa takaisin.

Ranskan hallitus on pakotettu myöntämään, että marokkolaiset osaavat käyttää kaikenlaisia sotatemppuja ja nykyaikaisia menettelytapoja. Marokkolaisilla myös on enemmän voimaa takanaan kuin mitä Ranskan hallitus on edeltäpäin osannut arvioidakaan.

Myrsky tehnyt tuhoa Sault Ste. Marien lähistöllä

Sault Ste. Marie, Ont. — Maanantaina raivonnut myrsky teki paljon tuhoa MacLennan ja Bar jokien varsilla olevalla maanviljelysalueella, kaataen navetoita, puita ja puhelinlankapylväitä.

Myrsky kesti noin viisitoista minuuttia, ja sitä seurasi rankka sade. Bruce Minesin lähistöllä teki myrsky tuhoa useille rakennuksille. Tänne tulleitten tietojen mukaan ei ihmisiä loukkaantunut.

Rojalistien johtaja uhannut Ranskan sisäministerin henkeä

Pariisi. — Ranskan rojalistien järjestön L'Action Francaise'in johtaja, Charles Maurras, tiistaina julkisesti uhkasi tulevansa jollakin nuorella rojalistilla murhauttamaan sisäministeri Abraham Schrameckin, jos sisäministeri toteuttaa suunnitelmansa äskettäin toimeenpannun aseitten etsinnän uudistamiseksi mainitun järjestön jäsenistön keskuudessa.

Uhkaus julkastiin järjestön lehdessä, Maurrasin allekirjotuksella varustettuna, ja kopio lehdessä julkastusta kirjeestä lähetettiin ministerille.

Neuvostohallitus edistää maataloustuotantoa

Moskova (Rosta). — Kamenev teki neuvostokongressissa selkoa niistä toimenpiteistä, joihin neuvostohallitus on ryhtynyt maatalouden edistämiseksi. Puhuja huomautti, että hallituksen politiikan tehtävänä tällä alalla on taloudellisen avustuksen antaminen vähävaraiselle talonpoikaisväestölle edistämällä talonpoikain yhteenliittymistä osuustoimintajärjestöiksi sekä myöntämällä talonpojille pitkäaikaista ja huokeaa maatalousluottoa, mihin tarkotukseen hallitus on jo osottanut 100 milj. ruplaa maatalouspankin käytettäväksi. Edelleen hallitus pyrkii poistamaan varakkaampien talonpoikien toimintavapauden esteet siten edistääkseen tavaranvaihdon lisääntymistä. Maatalousvero on alennettu 100 milj. ruplaksi, kun taas volostien budjetti on lisätty mainittuun summaan, joka on käytettävä etupäässä sivistys- ja maataloustarpeisiin. Talonpoikien käytettäväksi luovutetaan paikallista merkitystä olevat metsät, maanviljelystyövoiman hankintaa helpotetaan, teollisuustuotteiden hintaa alennetaan ja talonpojille valmistetaan tilaisuus myydä maanviljelystuotteensa niin korkeisiin hintoihin, että he saavat käyttövaroja taloutensa laajentamiseksi. Kamenev huomautti, että maataloustuotteiden vienti, joka tänä vuonna, jos nykyiset sadon toiveet eivät petä, voi melkoisesti lisäytyä, varsinkin kun olosuhteet maailman viljamarkkinoilla ovat suotuisat, järjestetään siten, että talonpojat saavat suurimman osan vientivoitoista, mikä on omiaan kannustamaan talonpoikia edistämään maataloustuotteiden vientiä.

Kamenevin selostuksen johdosta syntyneen keskustelun aikana lukuisat talonpoikaisedustajat lausuivat olevansa hyvin tyytyväisiä hallituksen maatalouspolitikan nykyiseen suuntaan.

Nanaimon kaivosmiesten lakko

Nanaimo, B. C. — Maanantaina pitämässään joukkokokouksessa päättivät Western Fuel Com työläiset, jotka viime viikolla lakkoutuivat palkkojen alennusta vastaan, ryhtyä uudelleen neuvottelemaan yhtiön kanssa palkkariidan sopimisesta.

Työläisten ilmotetaan päättäneen palata työhön, jos yhtiö suostuu heidän ehtoihinsa, jotka ovat: kahdenkymmenen sentin alennus hiilenkaivajain päiväpalkoissa, kymmenen sentin alennus ajurien päiväpalkoissa ja ei minkäänlaista alennusta niiden työläisten palkoissa, jotka ovat saaneet vähemmän kuin neljä dollaria päivältä.

Uutisessa ei mainita minkäverran yhtiö on aikonut työläistensä palkkoja alentaa.

Yhtiön hurtat murhanneet lakkolaisen

New Waterford, N. S. — William Davis niminen lakkolainen ammuttiin kuoliaaksi ja toista, Gilbert Watsonia, ammuttiin vatsaan ja vaikeasti haavotettiin, ja useita kaivostyöläisiä ja yhtiön poliiseja enemmän tai vähemmän vaikeasti haavotettiin taistelussa, mikä, porvarillisten lehtien tietojen mukaan, torstaina tapahtui lakkolaisten ja yhtiön poliisien välillä Waterford Lake'n voimalaitoksella, joka sijaitsee noin kolmen mailin päässä New Waterfordin keskuksesta. Useita henkilöitä, poliiseita niiden joukossa, on sairaalassa ja poliisiasema on täynnä haavotettuja.

Tappelu alkoi torstai-aamuna, kun yhtiön virkailijat ja yhtiön poliisit ottivat voimalaitoksen haltuunsa ja ryhtyivät lämmittämään voimalaitoksen höyrypannuja tarkotuksella panna laitos käyntiin. Noin kello yhdentoista aikana aamulla marssi laitokselle joukko lakkolaisia, Kaivosmiesjärjestön piirin toimeenpanevan komitean jäsenen MacNeil'in johtamana, ja noin viisitoista minuuttia kestäneen kiivaan tappelun jälkeen onnistuivat saamaan laitoksen haltuunsa. Taistelussa kuoli Davis, Watson tuli vaikeasti haavotettua ja kymmeniä muita lievemmin haavotettua. Kahta poliisia kivitettiin, joista toiselta katkesi jalka ja toiselta, Michael O'Handleyltä, selkä. Laitoksella oli yhtiön virkailijain rikkurien lisäksi noin neljäkymmentä yhtiön poliisia.

Useimmat heistä tulivat hyvin pahoin pideltyä lakkolaisten toimesta, jotka olivat paljon voimakkaammat kuin ne yhtiön poliisit, jotka koettivat pitää hallussaan laitosta.

Liittolaisten turvallisuussopimus

Lontoo. — Tänne saapuneen tiedon mukaan ovat ulkoasiain ministerit Chamberlain ja Briand Genevessa päässeet yhteisymmärrykseen Europan turvallisuussopimuksesta. Sopimuksen kolme kohtaa ovat seuraavat:

Yksi: Britannia tulee käyttämään kaikkia käytettävissään olevia keinoja puolustaakseen Ranskan ja Belgian rajoja.

Kaksi: Jos Saksa hyökkää Puolaa ja Tshekko-Slovakiaa vastaan, saa Ranska avustaa liittolaisiaan hyökkäämällä Saksaa vastaan lännessä.

Kolme: Saksan tulee liittyä Kansainliittoon ja kaikkien turvallisuussopimuksen allekirjottajain on Kansainliiton jäseninä pidätyttävä sotaan ryhtymisestä, kunnes riidat ovat alistetut vakinaiselle oikeudelle, erikoisille sovittelijoille tai liiton neuvostolle. Kieltäytyminen alistamasta riitoja käsiteltäväksi, tekee aseihin tarttujasta hyökkääjän.

Saksalle ei sopimuksesta ole muuta hyötyä kuin Ruhrin alueen valtauksen lopettaminen. Vielä ei tiedetä tuleeko Saksa hyväksymään sopimuksen tällaisena. Belgian ja Italian hyväksymistä pidetään varmana.

Edustajahuone saa tilaisuuden sopimuksen käsittelyyn.

Pääministeri Baldwin ilmotti edustajahuoneessa, että turvallisuussopimusta ei ole vielä lopullisesti hyväksytty, eikä hyväksytäkään ennen kuin edustajahuoneelle annetaan tilaisuus sen käsittelyyn.

Ettei Ranska voisi vetää Britanniaa sotaan, aiotaan sopimuksesta tehdä yhtä hyvin Saksaa Ranskan hyökkäyksiltä suojeleva kuin päinvastoin.

Ramsay MacDonald vastustaa turvallisuussopimusta ja selittää pitävänsä Kansainliiton protokollaa riittävänä, koska Britannia jo ennestään takaa Saksan läntisten rajojen koskemattomuuden.

Alusmaista on Canada jo ilmottanut ei aikovansa allekirjottaa tekeillä olevaa turvallisuussopimusta ja näyttää siltä, että Britannia saa yksin sitoa siihen itsensä, vaikka se tulee epäilemättä koettamaan saada alusmaansa samaan vyyhtiin.

Rautatien teko Rouyn kultakentälle keskeytetty

North Bay. — T. & N. O. rautatiekomissioni ilmottaa, että haararadan rakentamisesta Rouyn kultakentille saakka tämän kesän aikana on luovuttu, vaikka tie tehdäänkin valmiiksi Crown Citystä Quebecin rajalle asti. Quebecin maakuntahallitus kielsi tien rakentamisen Quebecin maakunnan alueelle ja kysymys on päätetty jättää oikeuslaitosten ratkaistavaksi.

Työttömien armeija kasvaa Englannissa

Lontoo. — Täällä julkastujen virallisten tietojen mukaan lisääntyi työttömien lukumäärä Englannissa viime viikon kuluessa kaikkiaan 61,000. Hallituksen tilastotietojen mukaan on työttömien työläisten luku nyt 1,247,000, joka on 244,385 enemmän kuin samaan aikaan viime vuonna.

Illinoisin pankkiireilla oma armeija

Chicago. (FP) Kymmenentuhatta miestä, ammukkeita satojatuhansia laukauksia varten ja tuhansia ampuma-aseita on pankkiirien kustannuksella järjestetty toimimaan Illinoisin valtiossa. Tämän "armeijan" päämaja on 208 LaSalle Street, joka tunnetaan Chicagon Wall-katuna. Vuoden 1924 tilastot osoittavat, että Illinoisin valtio, joka sitä on vain näennäisesti, kontrolleeraa armeijaa, jossa on 3,831 sotilasvirkailijaa ja sotilasta. Pankkiirien armeija on tätä kolme kertaa suurempi.

Pitäessään alinomaista melua radikaalien salaisesta aseellisesta järjestymisestä, eivät pankkiirit ollenkaan salaa aikomuksiaan ja aseellisia järjestöjään. He ilmoittavat sotilaita itselleen julkisissa sanomalehdissä ja kuka hyvänsä voi siitä tulla vakuutetuksi, telefoneeraamalla annetun numeron mukaan. "Me olemme armeijamme jo järjestäneet valtion 102:aan kauntiin, paitsi yhteen, joka järjestetään aivan pian", ilmoittaa pankkiirien yhdistys. Järjestelyä ilmoitetaan "puolustukseksi". Valtio ei ole sekaantunut tämän armeijan asioihin.

Armeijan tarkotus.

Pankit ilmoittavat myöskin, että armeijan tarkotuksena ei ole vain suojella pankkeja niistä rosvouksista, joiden vuotuinen summa tekee noin $325,000, vaan on armeija velvollinen suojelemaan kaikkia pankkien ja liike-elämän etuisuuksia. Ja tosiasiassa tämänlainen armeija onkin käytännöllinen kaikkiin tarkoituksiin, joita kapitalistit asettavat riistonsa tehostamiseksi.

Federated Pressin kirjeenvaihtaja kehottaa työläisiä muistamaan, että armeijan tarkotuksena ennenkaikkea on tehdä turvalliseksi työvoimamarkkinat. Mutta nämä yksityiset armeijat turvaavat vain kapitalistien etuja ja laillisia rosvooikeuksia, joita kapitalistinen valtio jakaa riistäjille. Mutta nuo armeijat ovat valmiit taistelemaan niitäkin toimenpiteitä vastaan, joita työläiset suorittavat kaikinpuolin laillisesti. Armeija toimii aseistettuna, harjoitettuna joukkona lakonrikkureiden suojeluskaartina, työläisten kokouksien väkivaltaisena hajoittajana ja häiritsijänä ja heidän toimintojensa tukahuttajana. Illinoisin kasakat ovat astuneet tyypillisiksi kapitalistisen politiikan edustajiksi, liittyneinä rahamaailman häikäilemättömiin liikemenetelmiin.

Yleiset vaalit toimitetaan tänä syksynä

Ottawa. — Kaikki merkit osottavat, että Dominionin yleiset vaalit tulevat toimitettaviksi tänä syksynä, mahdollisesti marraskuulla. Nykyinen liberaalihallitus oli aikonut jättää yleisten vaalien toimittamisen ensi vuoteen, mutta liberaalien voittoa Saskatchewanissa ja mahdolliselta näyttävää voittoa Nova Scotiassa, jossa maakuntavaalit toimitetaan t. k. 25 p., pitää hallitus merkkeinä siitä, että sen on parasta tänä syksynä toimittaa vaalit, jos se tahtoo päästä uudelleen valtaan.

Taistelut ja ulkomaalaisvastaiset mielenosotukset jatkuvat Kiinassa

Peking. — Jokseenkin kaikki koulut tässä kaupungissa ovat suljetut ja oppilaitten toimesta on järjestetty suuria mielenosotuksia. He ovat kehottaneet ulkomaalaisia pysymään pois niiltä kaduilta, joilla mielenosottajat marssivat. Viranomaisten taholta on heitä kehotettu rauhallisuuteen, eikä yhteenottoja poliisien ja mielenosottajain välillä ole tähän mennessä tapahtunut. Oppilaat ovat asettaneet huomatuille paikoille kaupungissa tauluja, joissa kuvataan "englantilaisten sotilaitten Shanghaissa murhaamien" oppilaitten ruumiita ja englantilaisia sotilaita ampumassa aseistamattomia oppilaita takaapäin.

Lehdistö tuomitsee ulkomaalaisia.

Lehdistö arvostelee ankarasti ulkomaalaisia, varsinkin brittiläisiä ja japanilaisia ja vaatii sopimuksien mitättömiksi julistamista heidän kanssaan, Shanghain poliisien rangaisemista, Britannian konsulin maastakarkottamista, Britanniassa olevan Kiinan lähettilään takaisinkutsumista ja anteeksipyyntöjä Englannin ja Japanin hallituksilta.

Junnanilaiset ja kantonilaiset yhä taistelevat.

Kantonilaisten ja junanilaisten joukkojen välillä jatkuu taistelu Kantonista. Tähän mennessä on taistelussa jo kaatunut useita satoja miehiä. Junnanilaiset, jotka pitävät hallussaan Kantonia, ovat voitolla ja heidän väitetään pyytäneen ulkomaalaisia konsuleita lähettämään meriväkeä tekemään lopun kantonilaisten vastarinnasta.

Ulkomaalaiset paenneet Kantonista.

Hong Kongista saapuneessa tiedossa sanotaan kaikkien Kantonin brittiläisten ja muittenkin ulkomaalaisten asukkaitten paenneen Honan saarelle, jota vartioi kolme brittiläistä tykkivenettä ja yksi ranskalainen sotalaiva. He ovat nähneet parhaaksi pysyä visusti saarella, kunnes taistelu junnanilaisten ja kantonilaisten välillä taukoaa.

Britannian Ammattijärjestö protesteeraa.

Lontoo. — Ammattijärjestö on jättänyt pääministeri Baldwinille protestin, jossa vaaditaan Shanghaissa, Kiinassa maihinlaskettujen brittiläisten joukkojen takaisinkutsumista. Vaatimusta perustellaan selittämällä Shanghain rettelöitten olevan työn ja pääoman välistä taistelua, jossa on kysymys parempien olosuhteitten saamisesta ja jossa taistelussa työläisiä olisi tuettava eikä vastustettava, kuten ulkomaalaiset ovat tehneet.

Brittiläiset koettavat selostaa politiikkaansa.

Edustajahuoneessa on ulkoasiain alisihteeri Ronald MacNeil selostanut Britannian politiikkaa ja sen tarkotusta Kiinassa. Hänen selostuksensa mukaan on Britannian politiikan tarkotuksena "lain ja järjestyksen" palauttaminen Kiinassa, joka täytyy saada aikaan, ja Kiinan avustaminen "rauhalliseksi ja hyvinvoivaksi" pääsemisessä.

Hän samalla selitti, ettei ulkomaaviraston puoleen oltu käännytty ennen kun brittiläiset sotilaat ryhtyivät käyttämään aseitaan Shanghaissa. Siihen ei ollut aikaa, "järjestyksen palauttamiseksi" kun oli täytynyt heti ryhtyä toimenpiteisiin.

Belgia saa 50 miljoonan lainan Yhdysvalloista

New York. — J. P. Morgan & Co. on tiedottanut, että Belgia tulee täältä ottamaan taasen 50,000,000 dollarin lainan. Sitten viime tammik. 1 päivän on tämä jo toinen 50 miljoonan dollarin laina, ja sitten tammik. 1 päivän 1924 kolmas saman suuruinen erä, jonka lainaamiselle on saatu valtioviraston hyväksyminen.

Nykyisestä lainasta puolet, siis 25,000,000 dollaria annetaan belgialaiselle Kongohallitukselle rakentaakseen sillä 700 mailia rautatietä, ja sähköistääkseen 250 mailia rautatiotä samassa maassa. Toinen puoli, 25,000,000 dollaria aiotaan käyttää Belgian uudelleenrakentamiseen, sillä aikaa kuin Saksalta odotetaan sotakorvauksien maksua.

Venäjällä odotetaan hyvää satoa

Moskova. — Kaikki Venäjän taloudelliset kysymykset, varsinkin kaikki toimenpiteet, jotka tähtäytyvät Venäjän teollisuuden lujittamiseen ovat tällä kertaa riippuvaiset Venäjän tulevasta sadosta.

Kun Venäjä on etupäässä maanviljelysmaa, niin verrataan maata pieneen maanomistajaan, jonka koko tulevaisuus riippuu tulevan vuoden sadosta ja joka suunnittelee tulevan vuoden menonsa sen mukaan minkälaisen sadon hän odottaa saavansa. Tuskin missään maailmassa vuoden sato on niin suuri tekijä, kuin mitä se on Venäjällä. Sentähden ei ole mikään ihme, että kysymys Venäjän sadosta kiinnittää kaikkien mieliä.

Neuvostohallituksen ja kommunististen johtajien piireissä lausutaan yleinen tyytyväisyys niiden raporttien johdosta, joita on saatu satotoiveista eri puolilta maata. Viisilukuperustan mukaan, mikä on hyväksytty standardikaavaksi, on huomatuimman maanviljelysalueen — keskinen Volgan alue, Ukrainan, alinen Volga ja pohjoinen Kaukaasia — sato arvioitu kolmeksi ja puoleksi. Tämä on antanut toiveen, että tämän vuoden sato tulee joka tapauksessa olemaan tyydyttävä eikä missään tapauksessa alapuolella normaalin.

Virallisten summittaisten arviointien mukaan sadon odotetaan tänä vuonna tuottavan 3,200,000,000 puutaa. Kun vuoden 1923 sadosta, joka oli 2,800,000,000 puutaa, neuvostohallitus saattoi viedä ulkomaille 200,000,000 puutaa, arvellaan neuvostohallituksen voivan tänä vuonna viedä ulkomaille ainakin 300 milj. puutaa.

Laskettaessa puuta puoleksi busheliksi (se todellisuudessa on 6 paunaa enemmän) Venäjän arvioitu sato, 3,200,000,000, tekee 1,600,000,000 bushelia, mikä on yli 600,000,000 bushelia suurempi kuin Yhdysvaltain suurin sato on koskaan ollut. Tästä jo saa käsityksen miten suuri jo tulee olemaan Venäjän viljan tuotanto.

Venäjän lehdissä kerrotaan, että eri paikoissa maata satotoiveet ovat hyvät, huolimatta siitä, että paikoin sopimaton talvi pilasi syyskylvöjä. Kevätkylvöjä on tehty osittain niissä paikoin missä talvi pilasi syyskylvöt.

V. 1921 tuli Venäjällä hirveä kato, suurella alueella Volgan varrella. Viime kesänä myös tuli huono sato verraten laajalla alueella. Näin luontokin on tavattomasti estänyt työväenvallan nopeata nousemista. Mutta eihän luontokaan aina voi oikkuilla. Pari kolme hyvää satoa voi nostaa Venäjän sellaiseen asemaan, että koskaan mikään maa ei ole sellaisessa ollut, mikäli on kysymyksessä työtätekevän aineksen hyvinvointi ja tulevaisuus.

Espanja lähettää sotalaivojaan Marokkoon

Gibraltar. — Espanjalainen sotalaivaston osasto, johon kuuluu kaksi taistelulaivaa ja kaksi torpeedonhävittäjää, on saapunut Algericasiin, josta se tulee jatkamaan matkaansa Marokkoon.

Canadalle puuhataan kansallista lippua

Ottawa. — Canada aikoo seurata Australian ja Uuden Seelannin esimerkkiä hommaamalla itselleen lipun. Hallitus on nimittänyt komitean, jonka tehtäväksi on jätetty mallin keksiminen lipulle, jota tullaan käyttämään maalla. Vain hallituksen omistamilla ja muilla canadalaisilla laivoilla on tähän saakka ollut oikeus käyttää canadalaista lippua.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

VAPAUS (Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.
Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

ILMOITUSHINNAT VAPAUDESSA:

Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmenoilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, $50c lisämaksu siitoslauseelta tai muistovärssyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolmekertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

TILAUSHINNAT:

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään. paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette mil'oin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Lähetetäänkö Nova Scotian lakkoalueelle kasakoita ja sotilaita?

Kuten tunnettua, ovat Nova Scotian lakossa olevat kaivostyöläiset juuri alkaneet tehokkaan lakkovahdinnan kaikilla alueella olevilla voimalaitoksilla, joita yhtiö on tähän saakka uskollisten konttorivirkailijainsa avulla pitänyt käynnissä niiden kaivoksien kunnossapitämiseksi, joita se ei ole hylännyt. Täten ovat he vihdoinkin tehneet lakosta sataprosenttisen; nähtyään nälkää ja oltuaan tarttumatta tähän keinoon kolme kuukautta, jotka lakko on kestänyt, ja siten luottaen johtajiinsa, jotka ovat selittäneet, että tämä lakko voidaan voittaa «kunniallisemmilla» ja «maltillisemmilla» taistelukeinoilla, hallituksiin ja «yleiseen mielipiteeseen» vetoamalla.

Tarpeetonta on sanoa, etteivät nämä «maltilliset» taistelukeinot ole kuitenkaan tuottaneet toivottua tulosta. Päinvastoin on niistä ollut vain vahinkoa lakkolaisten taistelulle.

Tämän ovat lakkolaiset tulleet huomaamaan ja päättäneet ryhtyä käyttämään taistelumenetelmiä Bescon vastarinnan murtamiseksi. Näille täytyi kaivosmiesten järjestön piirivirkailijainkin lopuksi antaa «suostumuksensa», joskin he samalla kertaa kehottivat lakkolaisia hyvin pitkälle menevään varovaisuuteen ja rauhallisuuteen.

Seurauksena oli se, että lakkolaiset ovat saaneet kaikki yhtiön kaivoksien kunnossapitomiehet luopumaan tehtävistään. New Waterfordin voimalaitoksella väitetään lakkolaisten väkivalloin ajaneen rikkurit pois työstä. Yhtiön hurtat ja poliisit ovat vanginneet kolmisen kymmentä lakkolaista.

Tämän johdosta ovat maakuntahallituksen pääministeri Armstrong ja yleinen syyttäjä O'Hearn jo uhanneet lähettää ratsupoliiseita lakkoalueelle. Vielä ei voida varmuudella sanoa, tulevatko kapitalistit käyttämään tämän lakon murskaamiseksi samoja keinoja, kuin he käyttivät v. 1293, jolloin kaivostyöläiset ja terästyöläiset olivat lakossa tällä alueella. Mutta sekin on mahdollista.

«Canadan työläiset! Olkaa varuillanne! Valmistautukaa vastaamaan sotaväen pienimpäänkin liikehtimiseen Nova Scotiassa koko maata koskevalla töiden seisauttamisella!

«Yleislakko voi estää toverimme tulemasta julmasti murskatuiksi kapitalismin kasakkajoukkojen toimesta», sanoo puolueemme pää-äänenkannattaja asiasta julkaisemassaan kirjotuksessa.

A. A. McKay erotettu Kommunistipuolueesta

A. A. MacKay on yksi niistä kolmesta puolueemme jäsenestä, jotka ovat jo useitten kuukausien ajan toimineet Amerikan Kaivosmiesjärjestön 26:nnen (Nova Scotian) piirin toimeenpanevassa komiteassa. Nyt on hänet erotettu puolueesta ja puolueemme toimeenpaneva keskuskomitea on antanut hänen erottamisensa johdosta seuraavan lausunnon:

Yksikään ihminen ei ole kommunistisen liikkeen yläpuolella. Kenenkään, joka pettää ne periatteet, joille hän, puolueeseen liittyessään, on luvannut olla uskollinen, ei anneta jäädä puolueeseen, jos hänet tavataan niitä myymässä.

Kommunistipuolueen periaatteet ovat luokkataistelun ja proletaarisen vallankumouksen periaatteita. Kaikki työmme Työväenpuolueessa, ammattiyhdistysliikkeessä, osuustoimintaliikkeessä, kaikkialla, täytyy olla työskentelyä vallankumouksellisen liikkeen puolesta. Vain tämä palvelee työväenluokan etuja ja historiallista tehtävää. Vain tämä auttaa työväenliikettä palkkaorjuuden ikeen murtamisessa ja sosialistisen yhteiskuntajärjestelmän rakentamisessa. Tätä Kommunistipuolueen kantaa me avoimesti julistamme joka päivä. Hallituksen narrimaisen urkkijan, kapitalistisen lehden toimittajan tai työväenpetturin on turhaa väittää «päässeensä selville» niistä «salaisista» tarkotusperistä, joita kommunistit edistävät, kun he luokkatietoisina taistelijoina tekevät jokapäiväistä työtään työväenliikkeessä. Me emme milloinkaan «salaa» tarkotusperiämme, jotka ovat historian kunniakkaimmat. Kun näin ollen kommunistia kommunistitoveriensa ja heidän kannattajiensa toimesta avustetaan johonkin toimitsijan tehtävään pääsemisessä, tehdään se sillä ymmärryksellä, että luokkataistelun kannalta poikkeaminen merkitsee paljastetuksi ja erotetuksi tulemista. Meidän liikkeemme tarkotus ei ole avustaa miehiä virkapaikkoihin heidän omaksi kunniakseen tai yksityisten pyrkimyksiensä edistämiseksi. Yksityisten, olivatpa heidän kykynsä tai suhteensa ammattiunioihin mitkä tahansa, täytyy palvella luokkataistelun etua tai erota meistä. Toisenlaisen kannan hyväksyminen olisi työläisten pettämistä, joille me yritämme osottaa mikä ero on vallankumouksellisen ja petturin välillä. Mies ei voi olla kommunisti ja työväenpetturi yhdellä ja samalla kertaa.

Jo ennenkin ovat eräät miehet, joihin Kommunistipuolue on luottanut, pettäneet sen. Yksi heistä oli William Sherman, josta tuli keltainen roisto, kun hän pääsi virkapaikkaan. Me rikoimme välimme hänen kanssaan. Me armotta paljastimme hänet.

Ja Alex A. McKay, piiri 26:nnen sihteeri-rahastonhoitaja Nova Scotiassa, on nyt mennyt Shermanin ja luopumuksen tietä. McKay on häpäissyt toimen, jota Jim MacLachlan kerran hoiti hyvin ja uskollisesti. McKay oli kerran Kommunistipuolueen osaston sihteerinä Glace Bayssä. McKayhin luotettiin ja hänelle annettiin tilaisuus toimia liikkeemme tärkeimmissä tehtävissä. Hän on pettänyt meidät. Hän on seurannut McLeodin taktiikkaa. Hän on tanssinut Lewisin pillin jälkeen. Hänestä on tullut keltainen. Hän on valinnut tiensä ja jokainen vasemmistolainen ja luokkatietoinen taistelija piirissä tulee taistelemaan häntä vastaan petturuutensa vuoksi.

Kommunistipuolue on erottanut hänet. Hän menetti senkin luottamuksen, mikä puolueella vielä häneen oli, kun hän viimeisessä kaivostyöläisten konventsionissa kieltäytyi puhumasta sadan prosentin lakon ja tehokkaan lakkovahtimisen puolesta. Ja tämä pelkurimainen kanta oli miehen, joka noin kaksi viikkoa myöhemmin, mahdollisesti Lewisin käskystä, lähti kiertämään piirissä ja puhumaan sen menettelytavan puolesta, jota hän konventsionissa vastusti! Konventsionissa olleet vasemmistolaiset ja kommunistit taistelivat tehokkaan lakkovahtimisen puolesta, joka on otettu käytäntöön nyt, kolme kuukautta myöhemmin kuin olisi pitänyt. Vasemman siiven kanta on myönnetty oikeaksi.

McLeod ei ole milloinkaan ollut puolueen jäsen ja me emme ole suoranaisessa edesvastuussa hänen teoistaan. Vasen siipi tulee selvittämään välinsä hänen kanssaan myöhemmin. Mutta me kieltäydymme antamasta McKayn saattaa Kommunistipuoluetta epäilyksen alaiseksi ja heikentää joukkojen luottamusta meihin.

Kommunistinen Kansainvälinen tuomitsee kapitalistien valheet ja väärennykset

Valheet ja väärennykset tulevat yhä enemmän ja enemmän Kommunistisen Kansainvälisen vihollisten aseiksi. Kuukausi kuukaudelta, ja aivan hiljattain viikko viikolta, on julkastu yhä kömpelömpiä väärennyksiä, ohjeista, määräyksistä, päätöksistä ja muista «tokumenteista», joita väitetään Kommunistisen Kansainvälisen Toimeenpanevan Komitean lähettämiksi. Tässä suhteessa on Zankovin hallitus (Bulgariassa) rikkonut kaikki ennätykset. Sofian tuomiokirkossa tapahtuneen räjähdyksen aikana julkasi tämä fascistihallitus joitakin kiireessä valmistettuja «tokumentteja», joitten piti todistaa Kommunistisen Kansainvälisen osallisuus tuohon terroristiseen tekoon.

On tarpeetonta, katsoen siihen tosiasiaan, että Kommunistinen Kansainvälinen periaatteessa vastustaa yksilöllistä terroria, huomauttaa, että Kommunistisella Kansainvälisellä tai sen yhdelläkään osastolla ei ole ollut, eikä ole voinut olla, mitään tekemistä Sofian räjähdyksen kanssa. Kommunistisen Kansainvälisen Toimeenpaneva Komitea kategorisesti julistaa, että kaikki ne tokumentit, koskien tätä tapahtumaa kuin myöskin oletettua alkamispäivän määräämistä Bulgarian kapinalle, ovat ehdottomasti Kommunistisen Kansainvälisen vannoutuneitten vihollisten toimesta väärennettyjä.

He käyvät pyhää sotaa kommunismia vastaan ja tulevat päivä päivältä yhä julkeimmiksi. Kommunistisen Kansainvälisen Toimeenpaneva Komitea kehottaa kaikkien maitten työläisiä järjestämään tehokasta puolustusta fascistista Zankovin hirmuhallitusta vastaan. Zankovin verinen hallitus saa yksin kantaa edesvastuun Bulgarian tapahtumista. Minkäänlainen valkoterrori ei kykene pysäyttämään työläisten ja talonpoikien taistelua vapautuksensa puolesta. Kaikkien maitten vallankumouksellisten ja edistysmielisten työläisten myötätunto on Bulgarian työläisten ja talonpoikien puolella, heidän esitaistelijainsa ja urhojensa puolella, jotka eivät oikeutetussa taistelussaan kuolemaakaan kammoneet.

Kommunistisen Kansainvälisen Toimeenpaneva Komitea.

— Kun sivistyskauden perusteena on toisen luokan riistäminen toisen kautta, niin sen koko kehitys liikkuu yhä kestävässä ristiriidassa. Jokainen tuotannon edistysaskel on samalla taka-askel sorretun luokan, s. o. suuren enemmistön tilassa. Jokainen hyvä teko toiselle on välttämättä paha toiselle, jokainen uusi vapautus toiselle luokalle luo uutta sortoa toista kohtaan. Räikeimmän todistuksen siitä esittää koneiden käytäntöön ottaminen, jonka vaikutukset tätänykyä ovat hyvin tunnetut.

Piirijärjestön asioita

Selostus

Miksi K.-O. piirtioimikunta on peruuttanut puhujan lähettämisen Beaver Laken F. Yhd. vuosijuhliin kesäk. 13—14 p:nä.

Joku aika sitten kirjotti Beaver Laken F. Yhd. juhlatoimikunta K.-O. piiritoimikunnalle, kysyen jos piiritoimikunta voi hankkia puhujan heidän juhliinsa, samalla pyytäen tietoa kuka tulee puhujaksi ja millä ehdoilla. Piiritoimikunta kokouksessaan päätti lähettää tov. A. Vaaran puhumaan heidän juhliinsa. Kun päätös oli tehty ilmotettiin siitä kirjeellisesti sanotun yhd. juhlatoimikunnalle ja pyydettiin heidän ilmottamaan jos he ovat tyytyväisiä piiritoimikunnan järjestelyyn. Mitään vastausta ei kuitenkaan saapunut ja niinollen käsitimme että he hyväksyivät meidän esityksemme.

Silloin kun puhujaa pyydettiin ei myöskään ilmotettu piiritoimikunnalle mistä aineesta puhujan tulisi puhua. Tämä asia oli myös esillä piiritoimikunnan kokouksessa mutta jätettiin siinä suhteessa puheen sisältö puhujan omaan harkintaan.

Asia piiritoimikunnan mielestä oli siis tarkoitustaan vastaavasti järjestetty. Kaikesta huolimatta tämä ei miellyttänyt Beaver Laken F. Yhd. juhlatoimikuntaa ja niin he olivat lähettäneet K. Jalosen ilmottamaan tov. Vaaralle, että hän ei saa puhua sanaakaan C. K.-puolueen ja entisen Beaver Laken osaston välisistä erimielisyyksistä, jotka johtivat siihen että sanottu osasto erotettiin puolueesta.

K.-O. piiritoimikunta käsitteli asiaa kokouksessaan t.k. 10 pnä ja päätti peruuttaa puhujan lähettämisen sanotun yhdistyksen juhliin, koska juhlatoimikunta on tahtonut käyttää puolueemme toimitsijoita ja orgaaneja ainoastaan rahantekovälineenä, ja senjälkeen kun juhlatoimikunta luulee siinä onnistuneensa, tahtoo se asettaa kapulan suuhun, että puolueemme toimitsijalla ei olisi mitään tilaisuutta selostaa niitä periaatteita joita puolueemme käyttää kaikessa toiminnassaan, ja joiden periaatteiden ja menettelytapojen hylkääminen johti niinhin erimielisyyksiin, joista beaverlakelaiset nyt pelkäävät kuulla sanaakaan mainittavan.

Samalla piiritoimikunta kehottaa kaikkia tähän piiriin kuuluvia osastoja ja osastojen alaorgaaneja karttamaan näitä juhlia ja pysymään pois koko juhlista, jokaisen puoluejäsenen velvollisuus on myöskin pysytellä pois sellaisilta juhlilta, joissa puolueemme puhujan ei anneta esittää puolueen menettelytapoja.

Tässä lyhyesti selostettu miksi peruutimme puhujan lähettämisen beaverlakelaisten juhliin.

K.-O. piiritoimikunnan puolesta:
H. Ellmen.

Abd el Krim, riffien urhea johtaja

Ranskalaisessa työväenlehdessä L'Humanitessa kertoo A. Berton henkilökohtaisesta tapaamisestaan urhean riffien johtajan Abd el Krimin kanssa keväällä 1923. Tämä tapahtui Pariisissa, jossa viimemainittu oli Ranskan ulkoministeriön välityksellä järjestämässä eräitä asioita. Krim esiintyi tällöin täysin europalaisesti, samoin europalaiseen vaateparteen puettuna. (Riff-kansa on, kuten tiedetään, sangen kulttuurikelpoista väkeä, senhän esi-isät ne olivat, jotka tuhannen vuotta sitten loivat Espanjassa korkean maurilaisen kulttuurin.)

Sallikaa minun tervehtiä Riffkansan vapauttajaa, sanoin minä — kertoo Berton — Abd el Krimille. Teidän kansanne on vapautensa arvoinen. Samalla tiedustelin, millä asioilla hän liikkui Pariisissa.

Abd el Krim kiitti kohteliaisuuksista, ja ilmoitti, että hän oli Pariisissa saadakseen rajajärjestelyn suoritetuksi. Sitäpaitsi aikoi hän käydä eräässä suuressa lyseossa voidakseen järjestää muutamien lahjakkaiden riff-nuorukaisten opiskelun täällä. Hän oli täynnä toiveita rauhan aikaansaamiseen sekä ihastunut ranskalaiseen kulttuuriin.

Abd el Krimiä kauempana seuraava henkilö aiheutti sen, että havaitsimme hänen olevan poliisivalvonnan alaisena. Kun Berton oli kommunisti ja tällaisella diplomaattisella matkalla tuli siis noudattaa mitä suurinta varovaisuutta, olihan Poincare näihin aikoihin pääministerinä, niin molemmat erosivat toisistaan. Muutamia päiviä myöhemmin sain minä puhelimitse tietää, kertoo Berton edelleen, että ei ollut onnellista minulle uudestaan esiintyä yhdessä muukalaisen kanssa. En nähnyt Abd el Krimiä enään tämän jälkeen.

Kaksi vuotta on kulunut, ja minä olen säilyttänyt riff-johtajan salaisuutta aina tähän saakka, jatkaa Berton. Poincare oli siis salaisuudessa kutsunut Abd el Krimin Pariisiin sekä tarjonnut hänelle apuaan lyödä espanjalaiset tiehensä Marokossa. Mitä hän tahtoi saada tästä vastapalvelukseksi? — Poincare vaati, että riffien olisi hyväksyttävä täydellisesti Ranskan suojelusherruus maahansa nähden. Abd el Krim kieltäytyi tästä ja "kansallinen bloki" antoi kenraali Lyauteyn tehtäväksi ryhtyä yksissä neuvoin Primo de Riveran kanssa kukistamaan riff-tasavaltaa.

Vasemmistoblokin hallitus on jatkanut samaa politiikkaa. Mitä sanovat sos.-demit tästä? kysyy Berton. Nuo, jotka siirsivät Jauresin ruumiin Pantheoniin, nuo, jotka lavertelevat oikeudenmukaisuudesta kansainliitossa — johon liittoon ei kuitenkaan saada kutsua Riffin, Tunisin, Syyrian tai Egyptin edustajia.

Tiedättekö, mitä tästä taistelusta on syntyvä? kysyy Berton edelleen. Tiedättekö, että se tulee maksamaan suuren joukon ihmishenkiä. Oletteko unhoittaneet, että Riffkansa on aina ollut vapaa, ja että sen sotilaat ovat urhoollisia? Aiotteko valloittaa Riffin? Varokaa tästä: Mussolini alkaa jo hermostua. Daily Herald huomauttaa, että Marokko-seikkailu voi synnyttää vakavia kansainvälisiä kriisejä. Riffien maa on mineraalirikas....

Abd el Krim, kirjoittaa Berton lopuksi, siitä kevätillasta alkaen v. 1923, jolloin tapasin teidät erään sattuman takia, toivotan teille onnea kansanne vapautuksessa. Minä toivon, että teidän onnistuisi ajaa maastanne pois kaikki europalaiset ryövärit, jotka siellä yrittävät saalistaa itselleen voittoja.

Muuan haastattelu

Ruotsin valtionpalvelijain Venäjällä käyneeseen valtuuskuntaan kuului myös tukholmalainen sosialidemokraattinen neiti Greta Berg, joka kuvaa varsin kiintoisasti matkaansa.

— Jaa, minun on sanottava, että ihastuin Venäjään, lausuu hän. Venäjän olosuhteet olivat suurin piirtein hyvät, ja matka oli erittäin kiintoinen. Viihdyin erinomaisesti siellä, enkä toivo mitään sen korkeampaa, kuin saada jäädä Venäjälle.

— Mikä siellä eniten kiinnitti mieltä?

— Naisena kiinnitti mieltäni tietysti enin naisten asema siellä. Venäjällä on toteutettu täydellinen yhdenvertaisuus miehen ja naisen välillä, ja molemmat sukupuolet työskentelevät jokseenkin kaikilla toiminta-aloilla. Tämä yhteistoiminta on luonut joustavan ja hyvän toveruuden miesten ja naisten välille, mille ei Ruotsissa löydä mitään vastaavaa. Venäjällä vallitseva sydämellisen hyvä toveruus oli jotakin, mitä ei ruotsalainen usko olevan olemassa muualla kuin unissa ja kuvituksissa.

— Miten työläisten elämä oli järjestetty?

— Näytti, että kaikki oli järjestetty työväenluokan parasta ajatellen. Sodan ja vallankumouksen aiheuttamia puutteellisuuksia oltiin paraikaa täydellä höyryllä korjaamassa. Lepokodit ja lastenkodit olivat suurenmoisia. Useimmassa tapauksessa olivat yläluokan palatsit otettu tämän jalon tarkoituksen palvelukseen.

Missään ei ilmennyt, että kommunisteilla olisi ollut joitakin etuja muiden edellä, seikka oli päinvastoin sellainen, että kommunistit saivat uhrata enemmän kuin toiset.

— Oliko neiti tutkinut ammattitoveriensa, puhelinneitien, olosuhteita?

— Kyllä, vierailimme Moskovan suurella puhelinasemalla. Se oli organisoitu samalla tavoin kuin Tukholman puhelinasema. Puhelinneitosten kontrolli siellä oli kuitenkin paljon lievempi kuin mitä on laita Tukholmassa. Tästä johtui, ettei venäläisten puhelinneitosten työ ollut niin rasittavaa.

Suurella keskusasemalla saattoi panna merkille, miten kaikki oli järjestetty niin, että työpaikka olisi ollut mahdollisimman mieluisa. Niinpä oli puhelinneitosille varattu suuria makuuhuoneita, missä he saivat tilaisuuden levätä, kun työ alkoi väsyttää. Eräässäkin tällaisessa salissa laskin 20 makuupaikkaa. Sali oli suuri ja valoisa, ja kaikkialla vallitsi erinomainen puhtaus ja hauskuus. Sen lisäksi oli työpaikalla suurempi ravintola, missä puhelinneidit saivat ruokaa puolella hintaa. Ja Venäjällä ei muutenkaan ollut pulaa ruuasta, ja venäläiset olivat mestareita ruuanlaittotaidossa.

— Sanomalehdissä on kerrottu, kuinka Venäjällä on kaikki niin hirvittävää?

— Osoittautui valheeksi, mitä lehdet ovat kirjoittaneet Venäjästä. Katujen puhtaanapitokin oli erinomainen, ja olosuhteet yleensä, kuten sanottu, hyvät.

— On sanottu, että venäläiset näyttävät vain edulliset puolet.

— Saimme vapaasti liikkua kaikkialla ja itse määrätä ajan, milloin saavuimme johonkin laitokseen. Meille ei niinmuodoin voitu asettaa mitään Potemkin-kulisseja, jotta olisi salattu jotakin.

Mutta nyt en enää tahdo lisätä mitään, jotta ei raportti, jonka julkaisemme, menettäisi kaikkea kiintoisuuttaan. Kunpahan ei vain meidän selvitystämme kokemuksistamme Venäjällä otettaisi vastaan kuin englantilaisen valtuuston raporttia. On ikävää, etteivät ihmiset tahdo kuulla totuutta Neuvosto-Venäjästä. Kiihoitus englantilaisten raporttia vastaan on naurettava, sillä on päivän selvää, että valtuutetut, eivätkä heidän sihteerinsä ovat vastuussa siitä.

— Viihdyittekö paremmin Venäjällä kuin täällä?

— Kyllä. Venäjällä olivat kaikki taistelut työväenluokan keskuudessa kadonneet ja kaikki työskentelivät saman päämaalin hyväksi. Venäjällä oli niin rauhallista, ei mitään juonittelua eikä rähinää työläisten kesken, kaikki olivat kelpo tovereja. Toivon, että saan pian matkustaa sinne uudelleen.

Lopuksi ilmoitti neiti Berg, että joukko naisjärjestöjä lähetti tervehdyksensä Ruotsin naisille....

Sault Ste. Marien uutisia

Kokousreferaatti kesäk. 7 p. osaston kokouksesta.

V. Lehti valittiin organiseeraajaksi. E. Harju huvitoimikuntaan. V. Niskanen ja J. Isomäki järjestysvaliokuntaan.

Anna ja Matti Lampi hyväksyttiin koejäseneksi.

Täysi toveriluotto annettiin todistuksien perusteella Lauri Kasilalle ja Kalle Peltolalle.

Keski-Ontarion piirin edustajakokoukseen valittiin edustajaksi H. Hämäläinen ja E. Kuusela.

L. Lappi kirjeessään pyysi vuokrata haalia keskivaltioiden lävitse kulkevan teatteriseurueen käytettäväksi, vaan ei annettu koska sanotulla seurueella ei ollut mitään selvitystä kenen hyväksi varat lankeavat. Ja niin ollen ei katsottu voitavan antaa mitään kannatusta yk-

Anatole France ja vallankumousaate

Kirj. Henri Barbusse.

Nyt, kun tuo suuri mies on poistunut keskuudestamme ja on iäksi vaijennut, ei riitä se, että me puhumme hänestä. Meidän tulee saada hänet puhumaan, lainaamalla hänen luonnekuvauksiaan ja katsomuksiaan, niin kauan kuin hänen nerokkuutensa heijastukset esiintyvät tekijöinä yleisissä väitelmissä. Minä en olisi halunnut ensinkään esittää omaa osaani tässä väittelyssä, missä jokainen on liian paljon taipuvainen painostamaan omaa katsomustaan, puhuttaissa tuosta hurmaavasta äänestä, joka ei voi itse enää vastata. Vaan kuitenkin minä teen sen, kunnioittaakseni aikakautemme loistavimman kirjailijan muistoa, johon minä olin persoonallisilla mieltymyksen ja kiitollisuuden siteillä yhdistetty. Huomioon ottaen eräät väitteet ja eräät selitykset, katson välttämättömäksi esittää yleisölle minun omakohtaisen todistukseni, saadaksemme asiat palautumaan oikeaan suhteeseensa.

Minä viittaan erikoisesti kaikkeen siihen liioiteltuun ja epäsiveelliseen tapaan, jolla poliittiset vastustajamme ovat yrittäneet puolustaa ja ottaa yksinoikeudekseen tulkita hänen, Anatole Francen, persoonallisuutta, sikäli kuin on kysymyksessä hänen suhtautumisensa Neuvosto-Venäjään ja köyhälistön vallankumoukseen.

Aivan hiljakkoin eräs hyvin tunnettu sanomalehtimies, M. Jean-Bernard, sanoi artikkelissaan, joka oli jäljennetty useissa Ranskan ja ulkomaiden sanomalehdissä, että siitä voidaan olla minulle kiitollisia, jotta France tuli Clarte-ryhmän jäseneksi ja liittyi kommunistiseen liikkeeseen. Tämän kohdan minä haluan tehdä selväksi.

Minä en nähnyt Francea vuosina 1914–15, enkä —16, syystä, että minä vietin nuo ajat leireillä, rintamilla ja sairaaloissa. Muistan tarkalleen, joskaan en ilman alakuloisuutta, että se mies, joka ensiksi puhui hänestä ja toi minulle hänen omaksumiaan mielipiteitä, oli meidän amiraalimme Raymond Lesebre (ranskalainen kommunisti, joka hukkui v. 1921 ollessaan paluumatkalla Venäjältä), joka eräänä päivänä tuli tapaamaan minua Vaillant-Couturierin kera, Chartresin sotilassairaalassa, vuoden 1917 alussa. Saman vuoden lopulla, jolloin terveyteni pakotti minua pysymään etelässä, tein minä visiitin Francen luo Antibes'ssa. Jälkeenpäin minä tapasin hänet Pariisissa, St. Cloudissa ja Toursissa, jossa meillä oli tärkeitä keskusteluja. Sitäpaitsi minä usein kirjoitin hänelle, kohtaustemme väliajoilla, kuten parhaalle ystävälleni.

Minä koetin saada hänet vakuutetuksi, että sellainen liike oli alkanut, jossa sivistyneistön tulee valita porvarillisen ideologian — jonka vararikko on paljastunut maailman jokaisella kolkalla — sekä työtätekeväin joukkojen aatteen välillä. Se on suora ja kaita tie, joka ei salli mitään eri suuntaa, ei mitään kompromissia. Minä ponnistelin osoittaakseni hänelle sen mahtavan osuuden, joka hänen teoksiensa oivallisen tarkassa sisällössä oli, ja joka pakotti hänet yhteiskunnallisten teoriain taisteluihin. Minä kulutin aikaani saadakseni hänet huomaamaan, miten kaunista ja arvokasta olisi joukkojen vapauttamisasialle se, että hänen kaltaisensa mies päättävästi asettuisi realististen menettelytapojen — todellisten ja käytännöllisten — puolelle, sivuuttamalla kaiken epävarmuuden ja kohoamalla haaveilevien mielikuvien sekä tekopyhien ja petollisten "demokraattisten" opinkappaleiden yläpuolelle. Samoin myös yläpuolelle reformististen sanasaivartelijain myönnytysten, jota hän itse oli viime aikoina ajatellut itselleen sopivaksi. Osoitin, että on olemassa vain yksi tapa, saadaksemme kehnot, ylösalasin olevat sivistyspyrkimyksemme oikealle kannalle: aloittaa kaikki uudestaan proletariaatin johdolla, huomioon ottaen materialistiset kansainvälisen talouden lait, sekä "yleisen edun" lait, jotka on rikottu tai väärennetty tähän asti vallassa olleiden etuoikeutettujen luokkain ja heidän puolustajainsa taholta.

Tulee ymmärtää, että minä en koskaan koettanut teeskennellä jonkun historiallisen tai sosiaalisen teorian luennoitsijain osaa, vaikuttaakseni L'Ile des Pingonins ja Sur la Pierre Blanchen kirjoittajaan, en myöskään selittää hänelle sitä ilmiötä, että nykyiset maailman kriisit ovat kohdanneet meidät jonkinlaisina äärimmäisen tuskallisina. Minun tarkoitukseni ennen kaikkea oli saada hänet omaksumaan sen, **että nyt ei enää riitä vain periaatteista sopiminen,** vakaumuksen tulee saada varma, aktiivinen, elimellinen ilmaisu ja muodostua sen välttämättömän yhteiskunnallisen taistelun osaksi, joka on: vastakohta työläisten ja kapitalistien välillä.

Sinä aikana hänen elämästään, josta minä puhun, Anatole France — minä voin todistaa — käsitti sen korkean johdonmukaisuuden ja moraalin välttämättömyyden, joka vaaditaan rikkomaan ne esteet, jotka jyrkästi eroittavat tavallisen opintunnustamisen ja sen loogillisen taistelun etenemisen, jonka päämääränä seuraa yhteiskunnallisten ja poliittisten olosuhteiden vaihtuminen toisiin.

Hän kääntyi tuohon vallankumoukselliseen ihanteeseen, josta voidaan sanoa — riippuen kunkin henkilöllisestä katsantokannasta — että se muodostui hänelle määritelmiin: oikeus, yhdenvertaisuus ja kansainvälinen solidaarisuus. Hän osoittautui bolshevikkien vallankumouksen vakuutetuksi puoltajaksi. Kerran hän sanoi Lesebrelle ja minulle: "Minä olen enemmän bolshevikki kuin te" (ja hän sanoi tätä usein, ollessaan kuulijain ympäröimänä). Myöskin hän useita kertoja julkisesti tunnusti omaavansa köyhälistön aatteen. Hänen avunkeräysesityksensä ja vetoomuksensa, sekä hänen peittelemätön sympatiansa, ei ainoastaan kapinoivia ent. sotilaita ja Työväen Kansainvälistä Avustuskomiteaa kohtaan, jotka ovat yksinomaan proletariaatin taistelujärjestöjä (hiljakkoin sain kuulla hänestä myötätuntoa muisteltavan Skotlannin ja Englannin kaivosmiesten keskuudessa), mutta myöskin Neuvosto-Venäjää ja kommunistipuoluetta kohtaan, osoittavat samaa.

Ja kuitenkin, vaikka hän oli niin lähellä meitä, voi meissä kuitenkin herätä ajatus, että hän vaikuttaa tuhoavasti kahteen suuntaan. Kaksi kiihotinta oli olemassa. Toinen, kokonaan intellektuaalinen, seurauksena hänen korkeasta kaukonäköisyydestään, johti hänet luonnollisesti — tosiasiain kaaokseen ja suurten heilahdusten keskelle, samanaikaisesti ajatellen äärimmäisiä syitä ja seurauksia. Toinen syntyi taas liian pitkällisestä skeptilliseen kirjallisuuteen tutustumisesta, suopeudesta ja hymyilystä, sekä luonteenlaadusta, joka oli iloinen ja rauhallisen tyyni. Hänen henkensä oli edellä hänen luonnettaan; hänen henkensä oli rohkea ja vapaa; mutta hän, hän ei ollut. Siinä oli jotain traagillista, kun näki tämän etevän veteraanin, täynnä henkistä lahjakkuutta ja mainetta, sekä

Tilivelat maksettava

Vapauden asiamiesten, ilmottajien ja niiden osastojen jotka ovat Vapauden liikkeelle velassa sekä kaikkien asiakkaiden on katsottava että tilivelat tulevat tämän kuukauden ajalla suoritetuiksi, sillä puolivuosi tilipäätös tehdään tk. lopussa ja siksi pitää velat olla maksettuna.

Tehkää suoritukset mahdollisimman aikasin ja viimeistään niin että rahat ehtivät Vapauden konttoriin ennen kuukauden loppua.

Muistakaa että autatte Vapauden liikkeen henkilökuntaa ja siten omaa liikettänne, jos lähetätte suorituksen niin ettei sitä tarvitse personallisilla kirjeillä karhuta.

Toverillisesti

VAPAUDEN KIRJAKAUPPA
Box 69, SUDBURY, ONT.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.10

Dollarista

LÄHETYSKULUT:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c lähetyksistä $30—$59.99 asti, 75c lähetyksisät $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan A. Hautamäki, 957 Broadview Ave.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

VAPAUS
Box 69. ——— Sudbury, Ont.

sityisluontoisille yrityksille, koska on oman järjestön keskuudessa jouduttu sivuuttamaan paljon sellaisia keräyksiä jotka ovat olleet yleisen työväenliikkeen hyödyksi meneviä.

Huvitoimikunnan rahastonhoitajan E. Kuuselan tilinpäätös hyväksyttiin tilintarkastajain lausunnon perusteella. Kaikki alaosastot velvotettiin tuomaan puolivuosikertomuksensa puolivuosikokoukselle, joka pidetään 24 pnä kesäk. Tilinpäätökset pitää olla valmiit t.k. 15 päivään ja sen jälestä antaa kirjat tilintarkastajille.

Matti Kivimäki oli lähettänyt kirjeen missä pyysi että julaistaisiin Vapaudessa minkälaiset todistukset hänelle on Suomesta tullut. Päätettiin antaa kopiot itselle ja samalla huomauttaa lehdessä, että sanottu toveri on täydellisen toveriluoton saanut jo ennemmin ja että todistukset on saapuneet luotettavilta henkilöiltä. Niin ollen ne henkilöt, jotka ovat koettaneet häntä solvata, ovat vasten parempia tietoja halpa-arvoisen parjauksensa levittäneet maailmalle kaikkea todellisuutta vailla. Jokaisen, joka tuollaisia parjauksia saattaa liikkeelle, olisi parempi että ottaisi ensin selvää ennen kuin alkaa asiaa huhujuttujen perusteella levittämään.

Työttömyyden kirous painaa raskaana taakkana työn orjain hartioille, sillä nyt juuri kun kesätöiden pitäisi alkaa, on yleisenä huhuna että terästehtaasta vähennetään taas miehiä lähitulevaisuudessa. Tehdas pitäisi alkaa käymään vaan yhtä vuoroa ja silloin kun se tehdas suljetaan on se vanha merkki että muitakaan töitä ei suuremmassa mitassa aleta. Kun entisen huonon työnsaannin, lisäksi sekin vielä puolella huononee, niin siitä saatte käsityksen, että täällä ei työntekijöitä tarvita. Miehiä lähteekin joka päivä muualle työn etsintään.

Niillä, jotka vielä tekevät työtä, on lyhin päivä 10 tuntinen ja siitä jatkuen hevosen kengän muotoiseksi.

Tuohon kaikkeen ollen syynä se että taloudellisesti järjestyneitä työläisiä täällä tuskin lienee ollenkaan, ei ainakaan mitään järjestetyn työväenliikkeen mukaista toimintaa ole niin paljoa, että voisi huomata sitä.

Industrialistin kirjeenvaihtajat ovat kyllä toitottaneet, että I. W. W. kasvaa täällä aina vaan, mutta nyt täytyy sanoa, että se on kasvanut vaan paperilla. Jos sen jäsenmäärä olisi uptisten mukaan kasvanut, niin täällä olisi jokainen täysikasvuinen työläishenkilö sen jäsenenä, mutta kun menee täällä työmaalle niin siellä ei kuule siitä puhettakaan ja mikä pahempi, jäseniä ei ollenkaan. Siis tyhjää ääntä vyörynyt liika paljon. Samanlaiselta kuulostaa kaikkien muidenkin unioliikkeiden toiminta. Ja siinä se onkin syy, että järjestymättömät työläiset puskevat pitkää päivää, koska he eivät käsitä joukkoliikkeen voimaa. — Se toinen.

---

varustettuna sellaisella houkuttelevalla lumousvoimalla, nähden hänet vilpittömänä ja sitten taistellen sitä vastaan. Korottaen itsensä vaaoa kohden ja sitten pelkää sitä kuin vanha Dido. Ah, luonne on raskaampi kuin henki.

Kuitenkin minä ajattelen, että Anatole France olisi voinut kestää kaikesta huolimatta sillä ylevällä tiellä, jolle hän viimein oli astunut, ellei ikä olisi erikoisesti lyönyt leimaansa hänen lepoon vetäytymiseensä. Uuden maailman näky ja siihen johtavat hyveet tulivat hänelle liian myöhään. Hän ei ollut kyketevä vastaan ottamaan muutamassa salaman leimauksessa ollutta innostusta, joka asettui hänen esteliasta ja humanistista henkensä täyteläisyyttä vastaan. Kansain sananlasku sanoo, että hinta on suoritettu vasta ensimäiseltä askeleelta, vaikka todellisuudessa edessämme on viimeinen askel, joka maksaa niin paljon.

Tässä on polttava totuus: sen tähden, että France oli liian vanha, hän vähitellen suistui takaisin kapitalistisen demokratian kultaisiin kahleisiin, jonka ilveilyn hän oli niin selvästi paljastanut päivänvaloon juuri ennenkuin hän saapui takaisin Akademiaan, johon hän ei luottanut, kuten vapaa-ajattelija, joka on eronnut omasta ajatusvoimastaan, pusertaen hänen kuolinvuoteensa ääressä olevan papin kä[illegible]

Me saimme kokea kirveltävää tieltä nähdessämme hänen alistuvan niiden tahdon alaiseksi, jotka hänen ympärillään odottivat. Vaikuttavaa esiintymistä osoittivat ne, jotka ilmaisivat mieltään ylistyksellään hänen hyväntahtoisuudestaan. Ei myöskään ystäväpiirin itseluottamuksen olisi pitänyt aikaansaada hänessä mielenmuutosta. Hän teki avuksipyynnön Bloc des Gauchesin suosioon. Jos hän ei olisi ollut lähestymässä pitkän uransa päätekohtaa, niin hän ei olisi sallinut itselleen tällaista pettymystä, ei edes muutaman tilapäisen sanan muodossa, niin paljon tosiasioita hän on kirjoittanut.

Hän tunnusti sen minulle eräänä päivänä. Hän sanoi erään kerran, joka oli viimeisiä tapaamisiamme: "Aivan niin, minä hyvin käsitän mitä sinä sanot minulle:... **Kyllä hän, joka voittaa loppuun asti, voittaa viimeiseksi.** Mutta minä en voi seurata sinua. Minä olen liian vanha. Mutta minä tunnen, että lopultakin sinä olet oikeassa". Sitten hän antoi minulle tyhjän paperiarkin, jonka alaosaan hän kirjotti nimensä, ja sanoi minulle: "Sinä voit kirjottaa mitä haluat tälle paperille. Minä hyväksyn sen etukäteen, enkä koskaan tule nousemaan sitä vastaan."

Mutta minä en ole edes ajatellut käyttää tuota hänen allekirjoittamaansa paperia. Mutta minä säilytän sitä huolellisesti, vaikuttavana todisteena niitä hyökkäysyrityksiä vastaan, joilla tahdotaan kieltää hänen elämäntyötänsä, jolla hän astui työvainiolle köyhälistön pelastamiseksi. Niihin aikoihin hän on ollut täydellisesti kykenevä käyttämään aivojaan ja siksi hänen muistonsa tulee olemaan suuri ja loistava monien tulevaisuuden miesten joukossa. Tämä loistava ja suloinen taiteilija olisi voinut kirkastaa itsensä edelläkävijäksi ja todelliseksi taiteen rakennusmestariksi. Hänen olisi pitänyt tehdä se, hänen, joka voi tehdä kaikkea ollessaan ympäröitynä koko maailman kunnioituksella ja yhdistetyllä ihailulla. Mutta kohtalo tempasi hänen väkivalloin pois työstään aikana, jolloin hän oli erikoisesti valmistautunut elämään suurta tehtäväänsä varten.

Eri paikkakunnilta

BRUCE MINES, ONT.

Osaston työkokouksessa t. k. 7 päivä keskusteltiin sekä päätettiin seuraavista asioista:

Kirje tp. komitealta luettiin, koskien kommunistisen edustajan lähettämistä Englantiin, työväenedustajain kokoukseen. Emme voineet avustaa tällä kertaa rahallisesti.

K. P. Sault Ste. Marien osaston keräyslistat uuden talonsa rakennuttamisen hyväksi otettiin huomioon. Kerääjäksi valittiin Tilda Johnson.

Rakennuksemme hyväksi toimitettu keräys kuin muukin avustus, päätettiin lopullisesti tarkastaa, että voimme tehdä tiliraportin lehteen. Tarkastajiksi valittiin Oskar Suominen ja Nestor Kauppi.

Näyttämöpoliisiksi valittiin Frank Grönberg.

Tilintarkastajiksi valittiin Martti Valtonen ja Kusti Salo. Osaston tilit oltava selvillä ensi kokoukseen, joka on puolivuosikokous.

Huvitoimikuntaan valittiin kaksi uutta lisäjäsentä Alma Tiela ja Mandi Salo.

Edustajaksi piirikokoukseen hyväksyttiin ennen valittu Johnson ja varalta Kirsti Kauhala.

Sitten seurasi kysymys haalimme luovuttamisesta vuokraa vastaan yhdeksi illaksi 13 p. t. k. Sault Ste. Marien U. P. J. kannatusrenkaan voimisteluseuralle. Toveri Grönberg otti asian esille, väittäen kokouksen, jossa luovuttamispäätös tehtiin, olevan laittoman; koska kokous oli kutsuttu koolle tanssi-iltamain yhteydessä, joten kaikki jäsenet eivät siitä tietäneet, ja koska viikkoa ennen tätä kokousta laillisesti kokoonkutsuttu kokous päätti ei vuokraavansa haalia nimitetylle seuralle. Ylimääräinen laiton kokous ei siis ollut oikeutettu toisin määräämään. Asian olisi pitänyt viedä osaston varsinaisen työkokouksen ratkaistavaksi. Vasta siellä olisi voitu peruuttaa aikamääräisen kokouksen päätös, jos olisi hyväksi nähty. Siinä valossa toikin G. asian esille, että työkokous kuolettaa laittoman kokouksen päätöksen ja edelleen tekee päätöksen, että ei vuokraa haalia edellämainitulle seuralle, jonka jälkeen 9 äänellä 5 vastaan päätettiin haali heille luovuttaa.

Allekirjottaneen ymmärryksen mukaan on haalimme luovuttaminen ylläämainitulle yhdistykselle vähemmän harkittu teko, sillä tokkopa heillä tälläkään kertaa on muu mielessään kuin hajotustyöntekeminen joukkomme keskuudessa.

Pamppu.

BINGLEY, ALTA

Kuivat kevät. Nyt 4 p:vä kesäk. huuhtelee ensimäinen sade tämän paikkakunnan peltoja, virvoitellen eloon kuivuudesta sairastuneita oraita ja tappaen lehtimatoja, mitkä ovat jo korkeimmilla paikoilla olleet oikein maan vaivana, syöden kaikki lehdet puista sekä tehneet emäntäin elämän koko tukalaksi, kämpiessään huoneisiin, mistä vähänkään ovat reikää löytäneet. Luohan se sade taas uutta toivoa, että jos työ sittekin hedelmän kantaisi. Vaan tämä on vasta ensi apu. Monta kertaa sitä vielä kerkiää farmari (ennen syksyä) katseensa taivaalle nostaa, että mitä sieltä milloinkin tippuu.

Kurjuuskuva. Ikävän vaikutuksen teki Mrs. Faneltin kuolema ympäristöön. Häneltä jäi kahdeksan lasta, vanhin vasta 12 vuoden vanha.

Kuoleman aiheutti lääkärin lausunnon mukaan pitkäaikainen heikko ravinto, siis täydellinen kurjuuskuva. Luonto ja myös yhteiskunta velvoittaa kasvattamaan uutta sukupolvea. Onko siis äidiltä oikein ilman kapinoimatta kuolla nälkään ahertaessaan lastensa eteen! Meidän on koetettava saada se jokaiselle selväksi, että yhteiskunnan on jäsenensä turvattava edes nälkäkuolemaa vastaan.

Nouskaa, järjestykää naiset vaatimaan itsellenne äiteysturvaa.

Juhannusjuhlat. Ne yhteiset Eckvillessä pidettävät juhannusjuhlat aluekassan kartuttamiseksi ovat kohta ovella. Niiden varalta on valmisteluja tehnyt Codnerinkin osasto. Juhlien onnistumisesta en tiedä vielä sanoa. Tuo henkinen köyhyys ja vielä harva asutus päälle ovat koko pahoja vastuksia. Mutta taistelkaamme tarmolla niitä vastaan, niin ehkäpä me yhden asian kerralla läpäsemme. — Samppa.

LARDER LAKE, ONT.

Osaston haalilla pidetyssä työkokouksessa toukok. 31 pnä päätettiin m.m. seuraavaa:

Haalinrakennusrahaston kartuttamiseksi oli omalla paikkakunnalla keräyslistoilla kerätty yhteensä $50.70, joka tilitettiin rahastonhoitajalle. Valittiin tilintarkastajat tarkastamaan ylläminitun rahaston tilejä.

Toukokuun 30 pnä haalilla pidetyistä iltamista ilmotti huvitoimikunta olleen tuloja $28.25.

Johtokunta ilmotti päättäneensä vuokrata haalimme kielisten tanssitilaisuuksia varten $10 illaksi. Johtokunnan toiminta hyväksyttiin.

Omaisuuden laillistuttamiskysymys Finnish Organization of Canadaan, hyväksyttiin. Laillistuttamisen täytäntöönpano jäi johtokunnan huoleksi.

Äänestyksen kautta annettiin haalimme nimeksi Taisto.

Valittiin taloudenhoitaja ja järjestysmiehet.

Oma talo. Kuten lukija huomaa on edelliskerrottu osaston kokous pidetty oman katon alla, jota ei ole vielä ennen tällä perukalla tapahtunut. Viimeisen parin vuoden aikana on haalin rakentamista ollut kyllä paljokin puhetta, mutta rahapulan ja osittain myös hajaannuksen takia on sen täytäntöönpano aina lykkääntyy päivästä toiseen.

Tähän saakka olemme puhe- ja juhlatilaisuuksiamme varten olleet pakotettuja vuokraamaan paikkakunnan kouluhuonetta. Nyt kuitenkin kuin tuo osastosta eronnut kopla on koettanut kaikkensa saadakseen tässä hajaannusta aikaan osastossamme, käyttämällä kaikkia keinojaan osastomme toimihenkilöitten parjaamiseen, laittamalla kekkereitä samaan aikaan, estääkseen niiden avulla osastomme henkilöitten saapumisen esim. osaston vappujuhliin, joista oli jo hyvissä ajoissa ilmotettu. Poistaaksemme kaikki toimintavaikeudet emme nähneet olevan muuta mahdollisuutta, kuin rakentaa oman talon. Sellainen päätös tehtiinkin yksimielisesti osaston kokouksessa toukokuun 3 pnä. Valittiin rakennuskomitea. Rakennusrahaston kartuttamiseksi hankittiin toverilainoja, otettiin vastaan lahjotuksia ja laitettiin keräyslistat omalle paikkakunnalle. Ja koska kaikkien mielissä paloi sama asia, saada oma talo pystöön, saatiin ylläkerrotulla tavalla niin paljo rahaa kokoon, että voitiin ostaa lautoja y. m. rakennustarpeita. Kun tavarat oli vedetty paikalle alkoi rakennustalkoot. Hirsiä veistettiin, perustusta tehtiin ja lautoja naulattiin oikein urakkatyön malliin.

Parin viikon naputtelemisen jälkeen jo alkoi näkymään mäeltä 44 jalkaa pitkä, 24 leveä ja 11 jalkaa korkea lautatalo. Tosin se on vasta yhdenkertaisella ulkoseinällä varustettu, mutta meneehän se näin kesällä mukiin. Syksyn tullen pannaan seinään toinen lautakerros lisäksi, että tarkenee talvellakin. Se kyllä kysyy rahaa. Sentähden luultavasti olemme pakotetut lähettämään keräyslistoja eri osastoille, yksityisille tovereillemme.

Työnsaantimahdollisuudet ovat nyt kevääntullen vähän parantuneet, kun on alettu tekemään Quebecin puolelle menevää rautatietä. Mutta sitäkin tehdään kovin pienellä voimalla, kun ei vielä ole tehty päätöstä, tehdäänkö se perille asti.

Palkkaa maksetaan 3 dollaria 10-tuntiselta päivältä; miehistä otetaan työtä mitä vaan irti saadaan. Suomalaisiakin on useammilla kämpillä, vaan he tavallisesti lähtevät pois, kuin saavat jonkun nikkelin matkarahaa.

Iloiset tanssit järjestää huvitoimikunta haalille tämän kuun 20 päivän illaksi. Sinne mennään joukolla koettelemaan lattian liukkautta suurella sakilla. Soitosta huolehtii haitari, kaksi viulua ja gramafooni. Kaikki mukaan — Uutistenkirjottaja.

Jos ei ole halua laulaa

Eräs Suomen isänmaallisessa armeijassa palvellut nuori mies kertoo siellä elämästään seuraavaa:

"Kuvauksena kovasta lahtarikurista kerron erään tapauksen. Oli hyvin kuuma kesäpäivä. Marssimme pitkin Kiikaritornin mäen ympärystää Kaivopuistoon päin tavanmukaisissa päiväharjoituksissa, täydet varustukset selässämme. Kuten yleensä sotilailla, niin oli meilläkin tapana laulaa "luonnon nostattamiseksi". Mutta meidän laulumme olivat jonninjoutavia isänmaallisia lurituksia, jonkatähden poikia eivät ne miellyttäneet. Siksi, kun komppanian päällikkö, joka muuten oli täysiverinen lahtari, komensi meitä laulamaan, pysyivät poikien suut kuin sopimuksesta kiinni. Eikä se parantunut ärjymälläkään. Suut pysyivät kiinni.

Koko pitkän ja kuuman päivän marssimme Kaivopuiston hiekkakäytäviä, että jalkapohjat tulivat rakoille ja polvet jäykiksi väsymyksestä. Vihdoinkin komennettiin kasarmille päin. Olimme mielissämme. Mutta tätä iloa kesti ainoastaan hetken. Meidät komennettiin taas laulamaan. Mutta niin tyhmiksi olimme jääneet päivän opetuksesta huolimatta, ettemme vieläkään osanneet laulaa.

"Laulakaa, sanon minä", ärjyi päällikkö.

Mutta ääntä vaan ei kuulunut. Huulet yhteen puristettuina marssimme pitkin kivitettyä katua, joka kulki läpi hienoston kaupunginosan.

"Jumalauta laulakaa!" Komppanianpäällikön ääni alkoi tulla kimakaksi.

Yhä marssimme ääneti.

"Laulakaa nyt perkeleen punikit!"

Nyt kävi tämä kysymys meille kunnia-asiaksi. Jokainen tiesi, että "remmiaapeli" uhkasi kasarmilla sitä, joka uskalsi avata suunsa. Komppanianpäällikkö oli hypätä ulos housuistaan. Hän oli valmis tekemään mitä tahansa saadakseen tuon uppiniskaisen joukon laulamaan.

"Avatkaa suunne ja laulakaa."

Katukivitys kolisi säännöllisesti jalkojemme alla, mutta ääntä ei kuulunut. Suunniltaan pois ja epätoivoissaan karjasee hän:

"No, laulakaa sitte se laulu jota kasarmillakin laulatte!"

Ja että hänet oikein ymmärrettäisiin, lisäsi hän:

"Se vuonna kahdeksantoista."

Sillä oli ihmeellinen vaikutus. Päät kohosivat ja kohta kuului nälkäisistä ja janoisista suista raikas laulu, joka kiiri pitkin kiviseiniä ja kulkeutui syöttiläisten hienoihin saleihin. Sai kerran, vaikkapa yhden ainoan kerran luvan perästä huutaa heille siitä työläisten teurastuksesta, joka heidän mustia omiatuntojaan tänäkin päivänä kolkuttaa. Mutta komppanianpäälliköstä näki selvästi, että hän oli haljeta kiukusta. Suuri määrä työläisvaimoja kokoontui laulun houkuttelemia ympärillemme, taputtivat käsiään ja huusivat: "Eläköön sotaväki." Meistä tuntui, että nyt täytyi kerrankin laulaa "suunsa puhtaaksi": siinä oli laulu meidän nälästämme, siinä oli tuomio teurastajille, se laulu oli lohdutuksena työläisäideille. Siksi se innostutti itseämme, antoi työläisnaisille toivoa uusista valoisammista ajoista, mutta niin sanomattomasti kiukutti isänmaallista päällikköämme, että hän tanssi kuin hiilen päällä. Ja kun laulu vihdoinkin oli lopussa, ilmoitti hän ylimääräisen laulutunnin alkaneen. Ei siis kasarmille menosta ollut puhettakaan. Aloimme jälleen kiertää samoja teitä, joita koko päivän olimme marssineet.

Kun tunti oli kulunut, komensi hän meidät kasarmille. Mutta ei se sitä merkinnyt, että hän olisi päästänyt meidät rauhaan, ei — vaan nyt se leikki vasta alkoikin. Päästyämme kasarmin pihaan alkoi hän "lyöttää" meitä maahan. Sotilaat tietävät tämän olevan eräänlaisen syöksyliikkeen, jossa sotilas saa nousta ja laskea maahan ja ylös, maahan ja ylös, ja jota jatketaan siksi, kunnes komentava upseeri katsoo parhaaksi lopettaa. Tätä käyttävät lahtarit ahkeraan rankaisukeinona, poistaessaan uppiniskaisuutta joukoista.

Monen tunnin marssin jälkeen saimme siis vieläkin suudella "isänmaata" 35 kg. painoinen taakka selässä, tuon konnan nauttiessa kostostaan. Tuontuostakin pyörtyi joku, kunnes enää oli jälellä harvoja vankempia miehiä. Vihdoin lopetettuaan syöksynsä, sanoi hän:

"Siinä oli palkinto hyvästä laulusta."

Kun joukkoomme tuli uusia "nahkapoikia", otettiin heistä tarkka selvyys ketä he olivat. Kun ei muuten sitä saatu, täytyi käyttää viekkautta. Joku hankki päälleen aliupseerin takin ja kuiskasi selvillesaatavan korvaan:

"Jos olet suojeluskuntalainen, saat mennä hakemaan lomalapun."

(Nahkapoika ei saanut sotilaan oikeuksia ennenkuin parin kuukauden kuluttua.) Jos hän oli lahtari, juoksi hän tietysti tukka suorana lomapaperia hakemaan. Mutta häntä vastassa olikin toisessa huoneessa muutamia miehiä, jotka heittivät hänen päähänsä viltin ja remmeillä antoivat hänelle sellaisen kurin kuin lahtari ansaitseekin."

O. J—n.

Yleisöltä

V.- ja u.-seura Kisa päätti kokouksessaan t.k. 11 p. paheksuen Beaver Laken Farmariyhdistyksen kesäjuhlatoimikunnan menettelyä, kun se on rajoittanut K.-O. piiritoimikunnalta pyytämänsä puhujan sananvapautta, ja siten asettanut sanotussa juhlassa toimeenpantaviin urheilukilpailuihin osaaottamisen luokkatietoisten urheilijain taholta kyseenalaiseksi. Mutta kun kokous käsittää, että sanotun yhdistyksen v.- ja u.-seura Jehua ei voida asettaa vastuuseen sanotusta menettelystä, niin päätti Kisan kokous että seura ottaa osaa Jehun kilpailuihin sanotussa juhlassa, samalla julkilausuen edelläolevan paheksumisensa.

Sudbury, Ont., kesäk. 11 p. 1925.
V.- ja u.-seura Kisan puolesta:
Jack Seppälä, puheenjohtaja. Vilho Vihuri, sihteeri.

TYÖVÄEN URHEILU

CREIGHTON MINEN YRITYS VOITTANUT KIERTOPALKINNON 6-OTTELUSSA

Seuraavassa teemme lyhykäisesti selkoa urheilukilpailuista, jotka suoritettiin 7 pnä t.k. Creighton osaston kesäjuhlissa. Kaunis, tukahduttavan lämmin auringonpaiste suosi juhlia koko ajan, tehden liiallinen kuumuus jonkun verran haittaa urheilijoillekin, jotka päivän helteessä suorittivat 6-ottelun lävitse. Kilpailijoita oli saapunut Sudburyn "Kisasta" H. Sula, M. Perälampi ja V. Vihuri, Beaver Laken "Jehusta" A. Reinikainen, N. Piispanen, V. Virtanen ja K. Honka; Vermilion Riverin "Voimasta" A. Kivinen; sekä toimeenpanevasta seurasta E. Eerola, O. Rautio, P. Ruohonen, O. Tuomi, P. Nieminen ja O. Seppälä; yhteensä 14 miestä.

Kilpailujen päähuomio oli kiertopalkinto, jonka K. P. Creighton osasto on lahjottanut, ja jonka Creighton "Yritys" ensi kerran voitti viime kesänä. Voiton peri nytkin Creighton "Yritys" voittaen taulun taasen huomattavalla etumatkalla toisista seuroista. Kolmen parhaan tulokset määräsi voiton.

Kilpailuissa saavutetut tulokset olivat, saammepa sanoa kohtalaisen hyviä näin alkukesästä, m.m. keihään heitossa E. Eerola paransi entistä viime kesäistä ennätystään 5 metrillä. Erikoista huomiota ansaitsi myös nuori 16-vuotias Onni Seppälä Creighton "Yrityksestä" yllättävän hyvillä saavutuksillaan, muutamissa lajeissa. Eri lajeissa saavutettiin seuraavia tuloksia, ainoastaan kolmen parhaan kussakin lajissa mainitsemme:

Kuulantyöntö:
1. M. Perälampi "Kisa" 10.75 m.
2. E. Eerola "Yritys" 10.50 m.
3. A. Reinikainen "Jehu" 10.01 m.

Keihäänheitto:
1. E. Eerola "Yritys" 46.88 (uusi ennätys, entinen 41.64).
2. N. Piispanen "Jehu" 42.88 m.
3. P. Ruohonen "Yritys" 42.79 m.

Pituushyppy:
1. H. Sula "Kisa" 5.67 m.
2. E. Eerola "Yritys" 5.39 m.
3. O. Seppälä "Yritys" 5.37 m.

Kolmiloikka:
1. H. Sula 12.21 m.
2. O. Rautio "Yritys" 11.94 m.
3. E. Eerola "Yritys" 11.28 m.

Seiväshyppy:
1. O. Rautio "Yritys" 2.90 m.
2. E. Eerola "Yritys" 2.80 m.
3. P. Ruohonen "Yritys" ja K. Honka "Jehu" 2.50 m.

100 m. juoksu:
1. H. Sula "Kisa" 12.9 sek.
2. E. Eerola "Yritys" 13.1 sek.
3. O. Seppälä "Yritys" 13.2 sek.

Yksityispalkinnot jakaantuivat seuraavasti:
1. p. E. Eerola 419.12 pist.
2. O. Rautio 397.68 pist. molemmat "Yrityksestä".
3. H. Sula "Kisa" 390.87 pist.

Neljäntenä A. Reinikainen "Jehusta" 378.97 pisteellä.

Laskettaissa kolmen parhaan tulokset yhteen voitti Creighton "Yritys" Eerolan, Raution ja Ruohosen tuloksella 1190.60 pisteellä kiertopalkinnon, Sudburyn "Kisan" edustajien Sulan, Perälammen ja Vihurin saadessa 1133.96 pist. ja Beaver Laken "Jehun" Reinikainen, Piispanen ja Virtanen 1102.16 pist.

Yleensä voidaan kilpailuja pitää sangen onnistuneina urheilusaavutusten kuin myös yleisö-kannatuksen vuoksi. Toivomme vast'edeskin samaa tällaisissa tilaisuuksissa, joita tulevan kesän aikana tullaan pitämään useita. — "Teppo".

IHMELAPSI

Nykypäivien vanhemmat ovat kärkkäitä pitämään lapsiaan heti ihmeolioina, jos nämä hiukankin eroavat muista lapsista. Mutta kun nämä "ihmelapset" sitten kasvavat ei heissä tavallisesti ole mitään erikoisempaa. Mutta on niitä aina silloin tällöin löytynyt ihmelapsiakin sanan todellisessa merkityksessä.

Eräs kaikkein merkillisimpiä lapsia on varmaankin ollut tanskalainen poika Christian Heinecken pari sataa vuotta sitten. Hän kuoli viisivuotiaana, mutta jo siihenkin mennessä herätti hän suurta huomiota. Senaikaisten kronikoitsijoiden mukaan olisi tämä ihmelapsi ruvennut puhumaan muutamia tunteja syntymänsä jälkeen. Kymmenen kuukauden ikäisenä voi hän jo keskustella kaikenmaailman asioista ja vuoden vanhana oli hänellä hyvät tiedot Uudesta Testamentista. Sivuutettuaan ensimäisen ikävuotenso ryhtyi poika tutkimaan, kuin mikäkin rabbiini, raamattua, uuden ajan historiaa ja maantiedettä. Neljän vuoden vanhana puhui hän sujuvasti ranskaa ja latinaa. Viiden vuoden iässä kuoli hän kuitenkin heikkouteen.

Siinä sitä olikin ihmelasta, kunhan kronikoitsijan tiedot vain olisivat edes jonkunkin verran totuuden kanssa yhtäpitäviä.

Hammaslääkäri

Tohtori ELGIE

Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM

Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.

Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.
X-Ray kuvia hampaista otetaan.

Parturiliikkeeni

sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Ivar Salo.

Halutaan

Vähän englanninkieltä taitava suomalainen naishenkilö halutaan palvelukseen. Ilmottautua voi osotteella:
S. Perfetto,
Chapleau, Ont., Box 11.

ARABIALAINEN, JOKA ON NÄHNYT NAPOLEONIN

Nykyisin elää vielä muuan mies, jonka kerrotaan nähneen Napoleon 1:n omin silmin. Hän on arabialainen ja väittää olevansa yli 140 vuotta vanha. Hänestä antoi selostuksen F. B. Filby pitäessään äskettäin esitelmän Englannin Kuninkaallisessa Maantieteellisessä Seurassa. Mr. Filby oli Englannin edustajana Jordanin tuonpuolisten seutujen hallitsijan Abdullahin hovissa. Tuo iäkäs arabialainen, Haj Tahir vieraili useasti hallitsijan luona. Yleisesti tiedetään, että hän tuli ensi kerran Palestinaan 13-vuotiaana, jolloin Napoleon oli parhaillaan sotaretkillänsä Syyrian rannikolla.

"Hän on varsin terve", huomauttaa Mr. Filby, "ja hänen ruokahalunsa on tavattoman hyvä. Vain hänen puheensa, joka oli sekavaa ja köhisevää, ilmaisi hänen vanhuuttaan." Ensi kerran hän meni naimisiin noin 70-vuoden ikäisenä ja äskettäin hän on mennyt uusiin naimisiin.

SOSDEMIT MYYVÄT HINDENBURGIN KUVIA

Leipzigin ammattiyhdistyskartelli on lähettänyt kiertokirjeen kaikille Saksan ammattijärjestön alaisille osastoille Saksissa, missä kiertokirjeessä kaupataan Hindenburgin kuvia: 50 kpl. 3:50, 100 5:50 ja 1,000 45 markkaa! Näkyy, ettei kartellin ja porvarien yhteinen häviö presidentinvaalissa Marxin lipun alla ole tuottanut sille mitään murheenpäiviä, kun se on nyt kylliksi kyynillinen kaupitellakseen taantumuksen presidentin kuvia. Ja kuitenkin olisi kartellilla, kuten ammattijärjestöllä ja sos.-dem. puolueella, kaikki syy kaivaa häpeänsä. Sillä työväenliikkeen historia ei tunne toista sellaista huijausta kuin mitä sosialidemokraattiset johtajat ja ammatillisen liikkeen reformistit näissä vaaleissa harjoittivat. Sos.-dem. Levi esim. sanoo siitä, että kenen veri ei olisi kuohahdellut nähdessään vaalitaistelussa kansan tyhmennyspolitikoitsijain honottavan jotakin paperista, takanaan pari hiestyttäjää. Mitä tolkutonta lollotusta pidettiin "Saksan demokratian puun mehukkaimpana hedelmänä."

MITENKÄ TANSKALAINEN KÄRSI SAKKONSA

Pari norjalaista merimiestä oli joutunut Englannissa Salfordsin poliisituomioistuimen eteen, kun olivat tulleet merimieskapakassa ottaneeksi liian pitkät ryypyt. Muuan tanskalainen, joka muutama minuutti aikaisemmin oli saanut tuomionsa samanlaisesta erehdyksestä, tarjoutui avustajaksi ja tulkiksi. Tarjous hyväksyttiin. Kun tuomio sitten julistettiin, tuomittiin tanskalaiselle tulkille samalla korvausta tulkin virasta 7 shillinkiä 6 penceä, joka oli juuri se summa, mikä hänelle aikaisemmin oli tuomittu sakkoina

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Sudbury Baking Co. suosittelee tuotteitaan. 27 Durham St., Box 429, Sudbury. Tel. 1854.

Luontainen hoitaja ja hieroja ottaa vastaan potilaita 22 Monk St., Sudbury Starin vieressä (räätäli Nurmisen yläkerrassa) Box 1908. Telephone 1696. Miss Taimi Valo.

PORT ARTHUR, ONT.

Aarnion lihakauppa 319 Bay St. saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

FORT WILLIAM, ONT.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelu kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolaistyylille kaksoisleipunguissa. Home Bakery Co. 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

SOO, ONT.

Hinsperger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat olkeat.

TORONTO, ONT.

Hieroja ja kätilö Ida Rantala, ottaa vastaan potilaita 273 Richmond St., W., Toronto, Ont., P. Adelaide 3330.

Otan vastaan kaikkea posuun ja silitysalaan kuuluvaa työtä ja karteenien pinnausta. Ida Partti, 322 Richmond St., W., Toronto, Ont.

Underwood Typewriters
National Cash Registers
Repairs—Supplies.
CITY TYPEWRITER EXCHANGE
Phone N. 570
2 South Court St., Port Arthur, Ont.

Suomen Konsuliviraston

osoite Canadassa on
CONSULATE OF FINLAND,
518 St. Catharine St., W| Montreal.

Tämän lisäksi on varakonsulinvirastoja: Port Arthurissa (188 Lorne St.), Vancouverissa (602 Hastings St., W.), Torontossa (319 Bay St.) ja St. Johnissa, N. B., (C. P. R. Steamship Ass. Agent). Passiasioissa on käytännöllisintä kääntyä suoraan Montrealin konsuliviraston puoleen tai Port Arthurin varakonsulivirastoon.

Radiot Winnipegin junassa

Canadian National Rautatiet ovat nyt laajentaneet Radio palveluksensa Toronto-Winnipeg junaan. "National'in" joka lähtee Torontosta päivittäin kello 8.45 j. pp. matkustajilla on se etu että he voivat nauttia Radio palveluista. Liikemiehet huomatkaa. Junassa voitte seurata marketti uutisia, tärkeimmät kansainväliset uutiset ilmoitetaan säännöllisesti; myöskin parhaat musikaaliset ohjelmat Canadassa ja Yhdysvalloissa voidaan kuulla.

ERICK PIIRAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Pal-looruuma sijaitsevat
57 Lang St. Cobalt, Ont., Can

NORTH CAFESSA
17 Lisgar St., saa mojakkaa ja aterioita suomalaiseen malliin. Hyvää kahvia ja leivoksia. Hilja Pulkki. Phone 1398. P. O. Box 1369. Huom.! Pallonpelaajille työtä samassa paikassa.

HUUTOKAUPPA
pidetään
Keskiviikkona kesäkuun 17 päivänä, kello 1.30 j.pp.
jossa myydään $3,000.00 farmi työkoneet ja kaksi hevosta.
Huutokauppa on
J. S. JEAN'IN Farmilla
Garson Mine tiellä.

Vapaus-talolla

— esitetään —

ensi torstaina, t. k. 18 päivänä, kaunis

UNKARILAINEN OPERETTI

Unkarin satakieli

— eli —

"MISSÄ LEIVONEN LAULAA"

Kolmessa näytöksessä

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
Török Pal, vanha talonpoika	Ville Airola
Margit, hänen tyttärensä tytär	Alma Reipas
Sandor Zapolava, maalari	K. G. Asiala
Vilma Garamy, laulajatar	Lempi Johnson
Paroni Arpat Ferensay	Paavo Kivi
Botrousy Pista, nuori talonpoika	Jack Seppälä
Borcsa, palvelijatar	Taimi Valo
Kovacs Lajos, ravintoloitsija	Evert Hillman
Janos, renki	Maikki Valkeapää
Rezsö, maalari	Fred Korpinen
Ensimäinen neiti	Aini Vainikainen
Toinen neiti	Fanny Nurmi

Maalareita ja maalaajattaria, talonpoikaisnuorukaisia ja neitoja.

Ensimäinen näytös tapahtuu unkarilaisessa kylässä. Toinen ja kolmas Budapestissä. Aika nykyinen.

— PÄÄSYLIPUT: —

Etukäteen ostettuna 60 senttiä, ovella 75c. Seisojat 50 senttiä.

Lippuja saa ostaa haalilta, Asialan ja Seppälän saunalta, Mrs. Kratzin ruokalasta sekä Copper Cliffissä Mrs. Olga Korpiselta.

— Alkaa puoli 9 illalla —

Kappale on ehdottomasti kaunein mitä täällä on koskaan esitetty.

Näytelmäseura.

C. K. P. S. J. Piiri 7
KESÄJUHLAT

— vietetään —

Vancouverissa, B. C., suomalaisella haalilla tämän kuun 30 ja heinäk. 1 päivä

Alkaen 30 p. kello 7 illalla

JUHLAOHJELMASSA: Puheita. — Runoja. — Kuorolaulua naisten kuorolta. — Yksinlaulua. — Soittoa. — Sauvaliikkeitä lapsilta. — Humooria — sekä yleistä tanssia.

NÄYTELMIÄ:

"MURROSAJAN MAININGEISSA"
3-näyt. — Esittää Chase Riverin osaston näytteliät.

"POLITIIKAN PYÖRTEISSÄ"
Esittää Websters Corners'in osaston näytteliät.

"MISSÄ ON LAPSENI TÄNÄ ILTANA"
2-näyt. — Esittää Ladysmith'in osaston näytteliät.

"JOONAS JULPPILAN LANKEEMUS"
2-näyt. — Esittää Port Moodyn osaston näytteliät.

"VIETTELIÄ"
Yhteisk. näytelmä 4-näyt. — Esittää Vancouverin os. näytteliját.

Ulkona kentällä suoritetaan urheilu päivällä, heinäk. 1 päivä.

LIPPUJEN HINTA: aikuisilta $1.25 2:ksi päivää, 75c yksi päivä
Lapsilta 10—15 ikäv. 30c 2:ksi päivää, 15c yksi päivä

Mahdollisesti tullaan juhlaa jatkamaan vielä heinäkuun 2 päivä, josta lähemmin paikallisissa ilmotuksissa.

Tervetuloa läheltä ja kaukaa juhlille

TOIMIKUNTA

Autonajuriliike
Kuorma- ja matkustaja-auto
on aina saatavana
Victor Olson — Ollikkala
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

KELLOSEPPÄ

A.Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

Liha- ja Ruokatavarakauppa
71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Olen avannut
liikkeen
290 Richmond St., W., TORONTO, ONT.

jossa tarjotaan
RUOKAA JA KAHVIA
kello 6.30 aamulla kello 11 illalla ja huoneita vuokrataan.

Ida Jalkanen.

Sudbury-ympäristö

Tanssit lauantaina t. k. 13 p. Vapaustalolla hyvällä soitolla. Pääsy 25 senttiä kaikilta.

Vapauden asiamiesten kokous pidetään tiistaina t.k. 16 p. iltana Vapauden konttorissa. Saapukaa asiamiehet.

"Unkarin Satakieli", 3-näytöksinen operetti on näytelmäseurallamme ollut harjotuksen alla jo pitemmän aikaa. Se on yksi kauneimmista unkarilaisista kappaleista, aihe otettuna tosielämästä; sovitettu operetiksi kuuluisan "Iloisen Lesken" säveltäjän Frank Lehorin säveltämänä. Nyt kuluneen näytelmäkeuden aikana onkin näytelmäseuramme esittänyt toveri Airolan johdolla useita vaikeitakin laulunäytelmiä, mutta tämä näytelmä nyt näytelmäkauden viimeisenä kappaleena, on sentään kuin loppusumma kaikelle sille viehätykselle mitä haalillamme käypä yleisö on tottunut saamaan. Kappale tällä kertaa on päätetty esittää torstai-iltana sentähden, että kaikilla olisi mitä suurin mahdollisuus päästä kastomaan tätä Suomessa ja täälläkin maassa kaikkialla missä sitä on vain kyetty esittämään, suurta suosiota saavuttanutta operettia. Siis läheltä ja kaukaa, saapukaa Sudburyn osaston haalille ensi viikon torstaina nauttimaan kerta vielä tänä kevännä suurenmoisesta, kauniista näytelmästä. Katsokaa lähemmin ilmoituksesta tässä numerossa. — K. G. A.

Victor Leppäsen eli "kokkolan pojan" ruumiin löysivät viime perjantaina Round-järvellä kalastusmatkalla olleet intiaaninuorukaiset. Ja maanantaina löytyi Fred Kenttälän ja Yrjö Soinisen ruumiit. Kaikki kolme ovat haudatut järven rannalle, sillä heidän ruumiinsa olivat jo niin pehmenneet että niitä oli vaikea kuljettaa muualle. Kerrotaan että Kenttälä oli eläessään lausunut toivomuksen tulla haudatuksi metsän lepoon.

Kuten muistetaan hukkuivat kaikki kolme ollessaan kalastusmatkalla Penage-järvelle, viime huhtikuun 28 päivä.

Hukkumistapaus. Viime sunnuntai-iltapäivällä oli kolme kauppalan nuorukaista vuokranneet kanootin ja lähteneet soutelemaan Ramsayjärvelle. He aikovat mennä uimaan, mutta kun heillä ei ollut uimapukua, niin he pyrkivät johonkin rauhaisaan sopukkaan järven rannalla. He olivat C. P. R. lahdessa, kun heidän kanoottinsa kaatui. Kaikki kolme joutuivat veden valtaan ja koettivat pysytellä kiinni kanootissa. Mutta kaikesta huolimatta upposi Kenneth Blacklock, toisten pysytellessä kanootin varassa, kunnes eräs mies pelasti heidät. Hukkunut oli 22 vuotias. Hänen ruumiinsa löydettiin kolmen tunnin naarauksen perästä.

Shining Treen rautatiejuttu. Jo pitkän aikaa on ollut puhetta rautatien rakentamisesta jostain T. N. O. R:n varrelta tai Timminsistä Matachewanin, Gowdandan ja Shining Treen kautta West Treehin C. N. R:n varrella. Ihmeteltiin suuresti kun maakuntahallitus rupesi tämän rautatiesuunnitelman sijasta ajamaan rautatien rakentamista Rouyin kaivosalueelle, joka on Quebecin maakunnassa, sensijaan että olisi rakentanut rautatien edellä-kerrottujen kaivosalueitten halki omassa maakunnassaan. Nyt on Ontarion maakuntahollitus viimeisimmän tiedon mukaan Quebecin hallituksen vastaan hankaamisen takia, pakotettu luopumaan tuosta suunnitelmastaan ja suurella syyllä toivotaan että Ontarion hallitus nyt suuntaa rautatierakennussuunnitelmansa omaan maakuntaansa. Mutta nyt on tullut selville että puutavarakuningas Booth Ottawasta, joka omistaa hakkuuoikeuden suuriin metsäalueisiin T. N. O. ja C. N. rautateitten välisellä alueella, vastustaa rautatien rakentamista sanottujen seutujen halki. Sanotaan Boothin mieluummin uittavan puunsa kuin kuljetuttavan ne rautateitse Ottawaan, vaikkakin uittaminen ottaa kolme vuotta, kun rautateitse kuljettaminen tapahtuisi yhtä monessa viikossa. Tärkeimpänä syynä tämän vaikutusvaltaisen ja vanhoillisen puutavarakuninkaan vastustukseen sanotaan olevan sen, että kun rautatie rakennettaisiin hänen metsävaltakuntansa halki, niin kaikenlaatuinen metsäpalon vaara lisääntyisi suuresti rautatieliikenteen ja "prospektorien" vaikutuksesta. Saa nähdä onnistuuko tuo patriarkaalinen kapitalisti estämään tuon kauan puhutun rautatien rakentamisen, vai ovatko toiset nykyaikaisemmat kapitalistiryhmät vaikutusvaltaisempia.

Perheensä tukemiseksi velvoitettiin poliisioikeudsesa Alex Morreau maksamaan vaimolleen ja neljälle lapselleen 12.50 dollaria viikossa. Hänen vaimonsa väitti että mies oli hyljännyt perheensä. Mies taasen väitti, että pelissä on toinenkin mies, ja että hän oli antanut tälle miehelle luvan ottaa huostaansa koko perhe kertakaikkiaan, varsinkin kun tämä toinen mies, M:n sanojen mukaan, on parempi kuin hän. Mutta niin tuomari kuin lakikin olivat kylmiä hänen selityksilleen.

Vanha kulkija. Sudburyn sivuuttaa tämän tästä yksi ja toinen kulkija. Viime tiistaina poikkesi kauppalassamme W. H. Chapman, 77 vuotias mies, joka on ottanut 5,000 dollarin palkinnosta kävelläkseen tai oikeammin kulkeakseen 16,000 mailia. 1923 alkoi hän matkansa ja kävi viime vuonna kauppalassammekin. Matkalla hän saa ottaa kyytiäkin jossain määrin, sillä "kilpailun" säännöt eivät kiellä sitä. Sääntöjen mukaan piti hänen alkaa matkansa rahattomana ja ansaita tarpeelliset rahansa myymällä American Magazine lehden kortteja. Matka pitää olla päätetty tulevan vuoden kesäkuussa. Hänellä on matkasta jälellä Sudburysta Rouse Pointiin ja sieltä Vermontin läpi New Yorkiin.

Kaksoishukkuminen. James Celineau vaimoineen olivat lähteneet kalastamaan Espanolasta läheiselle Raven-järvelle viime tiistaiaamuna. Heidän automobiilinsa löydettiin läheltä järveä ja kanootti nurinpäin ja veden vallassa järvellä. Viime keskiviikkoaamuna löydettiin aviopari järvestä neljän jalan syvyydestä sylitysten hukkuneena. Arvellaan kanootin kaatuneen edelläkerrotunlaisella seurauksella. Perheestä jäi jälelle kolme nuorta lasta.

SUDBURY

Näytännöt Soon radan länsipuolella

MAANANTAINA

Kesäkuun 22 p:nä

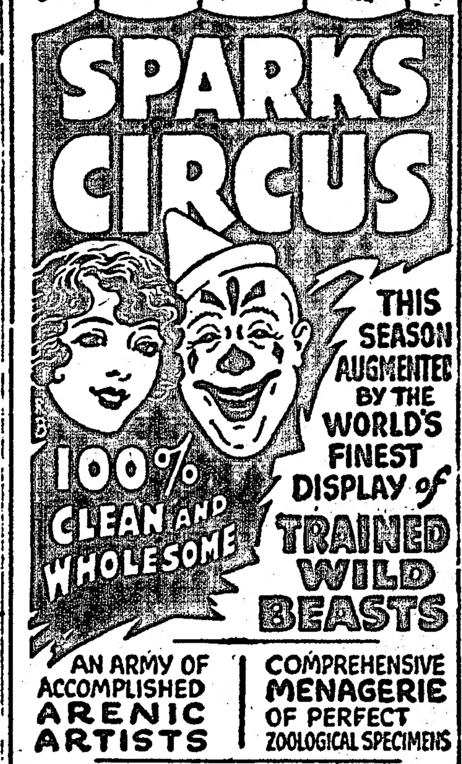

AN ARMY OF ACCOMPLISHED ARENIC ARTISTS | COMPREHENSIVE MENAGERIE OF PERFECT ZOOLOGICAL SPECIMENS

2 HERDS OF PERFORMING ELEPHANTS

HUNDREDS OF THE MOST BEAUTIFUL HORSES EVER EXHIBITED!

TWO COMPLETE PERFORMANCES DAILY AT 2 AND 8 P.M.
DOORS OPEN ONE HOUR EARLIER FOR RECEPTION OF PUBLIC IN MENAGERIE DEPARTMENT

GRAND FREE STREET PARADE AT 10.30 A.M. RAIN OR SHINE

PÄÄSYLIPPUJA
myytävänä sirkuspäivänä Mulligan'in apteekissa samalla hinnalla kuin sirkuskentällä.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

GIN PILLS'EJÄ

Munuaisvaivoihin kipu selässä ja lanteilla, päänkivistys sekä vaikea virtsanheitto ovat selviä merkkejä munuaistaudista. Ottakaa Gin Pills'ejä. 50c kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd. Toronto, Canada.

SAUNA
auki joka keskiviikko, perjantai ja lauantai kello 1—12:sta.
Rea St. 6 North, Timmins, Ont.
V. TOKO.

MRS HANNA COLLANDER
(oma asukua Palo)

kuoli kotonaan Upsalassa, C. P. R., Ont., kesäk. 1 p. 1925. Vainaja oli syntynyt Suomessa 10 päivä syysk. 1885. Ikävällä kaipaamaan jäin minä, hänen miehensä sekä neljä lasta täällä, 1 veli Amerikassa ja kaksi siskoa Suomessa sekä lukuisa sukulais- ja tuttavapiiri.

John Collander ja lapset.
Upsala, C. P. R., Ont.

John Palon

Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.

JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

CANADAN KANSALAISPAPERIEN

saanti on nykyisin verrattain helppo. Hakemukset tulee jättää viimeistään 3 kuukautta ennen oikeusistunnon. Hakemuksenne voitte tehdä ja neuvoja kysyä myös kirjeellä allekirjoittaneelta.

Puoleeni voitte myös kääntyä laillisten asiapaperien valmistuksessa y.m. asioissa.

J. A. ERICKSON,
Konttori: Huron Chambers, Sudbury, Ont. Box 718. Phone 645.

WALKO TÄHDEN LINJALLA ON YLI 100 KONTTORIA EUROOPASSA

ja tämä vaikuttaa että voitte luottamuksella tuottaa sukulaisenne ja tuttavanne tällä linjalla Canadaan. Me emme ainoastaan auta hankkimaan ja saamaan pääsylupaa mutta me autamme passien ja viseerauksien hankkimisessa, vaihdamme heidän rahat, järjestämme heidän junamatkansa sekä takaamme heille varman, nopean ja mukavan merimatkan. Tulkaa tähän tahi lähimpään Walko Tähden Linjan Konttoriin ja ostakaa heidän pilettinsä, me toimitamme muut asiat.

Walko Tähden Linjan suuret, nykyaikaiset laivat tarjoavat matkustajille hyvää ruokaa ja hyvät hytit halpaan hintaan.

Jos lähetätte rahaa sukulaisillenne Eurooppaan, niin ostakaa Walko Tähden Linjan Money Orderit. Ne ovat halvat ja varmat.

Saadaksenne lähempiä tietoja, kääntykää allamainitun konttorin puoleen.

286 Main St., Winnipeg

RED STAR LINE
WHITE STAR-DOMINION LINE

Kansalaiset

Huom.!
J. Marjamäen ja D. Mannisen

Räätäliliike

sijaitsee Gold Avenuella
Työnjohtajana toimii D. Manninen

Box 325
South Porcupine, Ont.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

KALLE POUKAMAN
— SAUNASSA —
kylvetään perjant. ja lauantaina.
SUDBURY,
Puhelin 457. —— P. O. Box 1122.

Yli Canadan ennestään tunnettu

Aaron Linder

Linderin valokuvaus-suurennus liikkeen edustaja Chicagosta, ottaa vastaan suurennustilauksia kirjeellisesti ja paikallisesti. Työ taataan.

Aaron Linder,
Box 393. —— Port Arthur, Ont.

Jos haluatte

parasta saatavissa olevaa työtä soit-takaa S. 302 eli N .743.

THE BRILLIANT
Värjäys- ja puhdistusliike.
230 Simpson St. Fort William.
226½ Arthur St. Port Arthur.
Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

Nuga-Tone

TULOKSET 20 PÄIVÄSSÄ Tahi Rahanne TAKAISIN

Kun tunnette terveytenne menettäneeksi ja olette kipeä ja väsynyt nauttimaan lääkkeitä, joista ei ole mitään hyötyä—nauttikaa silloin Nuga-Tonea, lääkettä, joka panee vireille heikosti toimivat elimet, kiihoittaa ruumiin eri toimia ja auttaa koneistoa tekemään työnsä juuri niin kuin Luonto on tarkoittanut sen tehtäväksi.

Nuga-Tone vahvistaa suolistoa toimimaan luonnollisesti, kiihoittaa verenkiertoa, vahvistaa vatsaa, antaa hyvää ruokahalua ja auttaa ruuansulatusta. Se ehkäisee puhistuksen ja kaasun vatsasta tahi suolistosta, poistaa pahanhajuisen hengityksen ja limaisen kielen, parantaa päänsäryn ja poistaa kellertävän värisen ihon, kun se johtuu umpitaudista tahi sairaaloisesta eroittamisesta. Nuga-Tone on yksi parhaimpia lääkkeitä antamaan Teille enemmän tarmoa, voimaa, rohkeutta ja yritteliäisyyttä. Ottakaa sitä muutamia päiviä, ja sitten huomatkaa muutos itsessänne—Te tulette olemaan iloisempi, onnellisempi ja tulette pitämään elämmän elämisen arvoisena.

Fin. 1 13¼ in 133 R.

Nuga-Tone sisältää erikoisen lajin RAUTAA tehdäkseen punasta, tervettä verta. Se on Rauta, joka panee terveen värin poskiin ja antaa voimaa ja tarmoa lihaksiin ja koko ruumiiseen. Nuga-Tone sisältää myöskin lääkelajin FOSFORIA—ainetta, joka on suuresta merkityksestä ruumiin hermostolle. Tämän lisäksi Nuga-Tone sisältää KUUSI muuta arvokasta laaketta. Naita erinomaisia perusaineita käyttävät monet parhaimmat tohtorit yli koko maailman auttaakseen Luontoa rakentamaan ja voimistuttamaan ruumista.

Nuga-Tone on erään Tohtorin erikoinen lääkemaarays, jonka hän on suunnitellut enemmän kuin 35 vuotta sitten ja määrännyt sitä potilailleen suurella menestyksellä. Tuhannet miehet ja naiset ylistävät Nuga-Tonea ja se on niin hyvää että ainoastaan yksi henkilö joka kolmesta sadasta on koskaan vaatinut rahojaan takaisin. Miksi? Siksi, että se on antanut heille paremman terveyden, enemmän voimaa ja suuremman onnen. Nuga-Tone sisältää luonnonomaisen ansion ja se täytyy näyttää arvonsa toteen Teidänkin sairaudessanne, tahi muuten se ei maksa Teille penniäkään.

Meidän Rahanpalautus Takauksemme! Nuga-Tonen hinta on $1.00 pullolta, postikulut ja tulli vapaasti. Jokainen pullo sisältää 90 tablettia—yhden kuukauden hoidon. Te voitte ostaa 6 pulloa viidellä ($5.00) dollarilla. Ottakaa Nuga-Tonea 20 päivää, ja ellette ole tyytyväinen tuloksiinne, niin palauttakaa loppu lääkkeestä ja me palautamme Teille rahanne takaisin. Rohdoskauppiaat myyvät myöskin Nuga-Tonea samoilla ehdoilla ja sopimuksella. Katsokaa sopimusta paketissa.

20 PÄIVÄN RAHANPALAUTUS TAKAUSKUPONKI

NATIONAL LABORATORY, Dept. Fin. 21 —1018 S. Wabash Ave., Chicago.

HYVÄT HERRAT: Mukana seuraa $............, jolla summalla lähettäkää minulle............pulloa Nuga-Tonea, postikulut ja tulli vapaasti. Käytän Nuga-Tonea 20 päivää ja ellen ole täysin tyytyväinen, niin palautan lopun lääkkeestä takaisin ja Te palautatte minulle rahat.

Nimi..

Osoite..

Kaupunki..................................Valtio..........